КПСС XXIV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 160 (4407). | 13 август, 1970 йил. ПАЙШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

Суратда: сирдарёлик ўзаро текшириш бригадасининг бир группа аъзолари Оққўрғон районидаги Х. Олимжон номли колхоз ғўзаларини кўздан кечирмоқдалар.

Н. Тўраев фотоси.

САЛОМАТЛИК—ТУМАН БОЙЛИК

Социалистик давлат бутун аҳоли соғлиғини сақлаш ва доим яхшилаб бориш тўғрисида ғамхўрлик қилиш вазифасини ўз зиммасига олган бирдан-бир давлатдир. Бу вазифанинг бажарилиши бир қатор социал-иқтисодий ва медицина тадбирлари билан таъминланади. Касалликларнинг олдини олишга ва уларни қатъиян камайтиришга, кўп тарқаладиган юқумли касалликларни тугатишга, умрни янада узайтиришга қаратилган тадбирларнинг кенг программаси амалга оширилади.

Шаҳар ва қишлоқ аҳолисининг юқори малакали медицина хизматининг барча хилларига бўлган эҳтиёжи тўла қондирилади. Бу вазифани ҳал этиш кўплаб медицина муассасалари, шу жумладан касалхона ва санаторийлар қуришни, барча медицина муассасаларини ҳозирги замон аппаратураси билан таъминлашни, мамлакатнинг барча аҳолисини диспансер йўли билан кузатиб боришни талаб қилади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Программасида ёзилган бу сўзлар меҳнаткашлар соғлиги ва саломатлиги ҳақида ғамхўрлик қилиш Совет давлатининг энг асосий бурч ва вазифаларидан эканлигини ёрқин кўрсатиб турибди. Бизнинг мамлакатимизда халқ соғлиғини сақлаш —Совет давлати олдига қўйилган ҳар кунги, ҳаётий ва актуал масаладир. Дунёда биринчи бўлиб Совет давлатида меҳнаткашлар учун бепул медицина ёрдами кўрсатиш, кенг тармоқда турли медицина муассасалари қуриш ва кадрлар тайёрлаш йўлга қўйилди. Мамлакатимиз тараққиёти олға борган сари, Совет давлати экономикаси кучая борган сари меҳнаткашларга медицина ёрдами кўрсатиш, соғлиқни сақлаш ишлари ҳам ривожлана борди. Бир маҳаллар табиблар, уламо-руҳонийлар. фолбинлар инсон «тақдирини», унинг саломатлигини белгилаб, қанчадан-қанча оғир мусибатлар келтиргани, болаларимиз, кексаларимиз ҳаётини хазон қилганликлари, ибтидоий маълумотга ҳам эга бўлмаган тиббий ходимлар йўқлиги, мавжуд касалхоналар амалдор ва катта ер эгаларига хизмат қилганлиги эсимизда. Эндиликда эса ана шу эски, қолоқ, халқ умрини қисқартирган тузум ва тартиблар ўрнида туб маъноси билан халққа, унинг манфаатларига хизмат қилувчи янги совет медицинаси, ажойиб кадрлар вужудга келди. Даволаш, профилактиканинг барча имкониятлари ва қулайликларга эга бўлган медицина муассасалари барпо этилди.

Партия ва ҳукуматимиз аҳолига медицина хизмати кўрсатишни яхшилашга алоҳида эътибор бериб, жуда катта чора ва тадбирлар кўрмоқда. «Аҳолига медицина хизмати кўрсатишнинг аҳволи ва СССРда соғлиқни сақлаш ишларини янада яхшилаш чоралари ҳақида». «Мамлакатда соғлиқни сақлашни янада яхшилаш чоралари ва медицина фанини ривожлантириш тўғрисида», «Ўзбекистон ССР аҳолисига медицина ёрдами кўрсатишни ва соғлиқни сақлаш ишини янада яхшилаш тадбирлари ҳақида»ги қарорлар бунинг ёрқин мисолидир. Соғлиқни сақлаш органлари ва уларнинг жойлардаги ходимлари ўзларининг бутун эътиборларини, билим ва қобилиятларини халқ саломатлиги йўлига сарфламоқдалар. Ажойиб фазилатлари, олижаноб ҳунарлари чексиз меҳр ва ғамхўрликлари туфайли эл-юрт ўртасида обрў-эътибор қозонган докторлар, врачлар, ҳамширалар, фельдшерлар юзлаб-минглаб топилади. Энг яхши касалхона, амбулатория, медицина пунктлари, дорихона, медицина участкаларининг ишидан халқимиз ғоят миннатдордир.

Саломатлик—туман бойлик! Соғликка не етсин! Озодалик—соғлиқ гарови! Халқ соғлиғи—эл бойлиги! Халқимизнинг бу доно сўзлари биргина медицина ходимларига эмас, ҳаммамизга бевосита тааллуқлидир. Жойларда халқ соғлиги йўлида жон куйдириб ишлаётган медицина ходимлари ва жамоатчилик, корхона, муассаса ва ташкилотлар билан бир қаторда бу ишга етарли аҳамият бермаётган, аҳоли саломатлиги йўлида, шаҳар ва қишлоқларимизни, кўча ва ҳовлиларни, жамоатчилик жойларини озода ва тоза сақлашга иккинчи даражадаги иш деб қараётган ташкилотлар ва ходимлар ҳам бор. Бунинг натижасида баъзи жойларда турли касалликлар тарқалмоқда, санитария қоидалари бузилмоқда. Шунингдек, аҳолига медицина ёрдами кўрсатиш талабга тўла жавоб бермайди.

Баъзи кишилар касалликнинг олдини олмаслик, ўз билганларича даволаш қандай оқибатларга олиб боришини етарли тушунмайдилар. Врач ўрнига бошқа кишиларга мурожаат қиладилар. Шаҳар, район ва қишлоқларимизда озодаликка, санитария қоидаларига риоя қилинмаётганлигини, ифлос кўчалар, ариқ ва йўлкалар, ҳовли, уй-жойлар, хиёбон ва скверлар, бозор ва умумий овқатланиш муассасалари, транспорт бекатлари, томоша жойлари борлигини кўриш мумкин. Маҳаллий Советлар, уларнинг турли бўлимлари, соғлиқни сақлаш муассасалари ҳамма ерда қатъий тартиб, озодалик бўлиши учун етарли иш олиб бормаётирлар. Тошкент шаҳрида август озодалик ва санитария, ободончилик ойи деб эълон қилинди. Бу яхши ташаббусни қўллаб-қувватлаш керак.

Шаҳар ва қишлоқларимизда халқ саломатлигини сақлаш, озодалик, ободончилик ишларини яхши йўлга қўйиш—бутун жамоатчиликнинг муҳим вазифасидир. Шунга эришайликки, ҳамма ерда намунали тартиб ўрнатайлик. Вокзал, озиқ-овқат магазинлари, аэропорт, бозорлар, ҳовли-жойлари, томоша заллари, спорт базалари, умумий овқатланиш корхоналари, ҳаммомлар, маданий-маиший ва коммунал корхоналар, сартарошхоналар, кўча ва йўлаклар, сквер ва хиёбонлар, ариқ ва каналлар озода сақлансин. Бу соҳада яхши иш олиб бораётган коллективлар ва ташкилотларнинг ташаббусини кенг оммалаштирайлик. Касалликларни тарқатувчи манбаларга қарши курашайлик. Халқ соғлиги ва саломатлигини сақлаш масалалари билан ҳаммамиз—партия, совет, касаба союз, комсомол ва барча жамоат ташкилотлари шуғулланишлари керак.

Халқимиз соғ бўлсин. Соғлиқ эса халқ фаровонлиги, Ватан равнақи ва эл бойлигининг манбаидир.

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

12 августда Кремлда СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин ва Германия Федератив Республикасининг расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Федерал канцлери Вилли Брандт ўртасида музокаралар бўлди.

Музокаралар давомида «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида шартнома» тузиш билан боғланган масалалар муҳокама қилинди.

Ҳар иккала давлат ҳукуматларининг бошлиқлари СССР билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларни, шу жумладан, иқтисодий ва фан-техника соҳаларидаги муносабатларни янада ривожлантириш истиқболлари тўғрисида, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтираётган халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олишди.

Музокаралар самимий ишчанлик вазиятида ўтди.

* * *

12 августда Москвадаги Катта Кремль саройида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Германия Федератив Республикаси ўртасида Шартнома имзоланди. (ТАСС).

МУСОБАҚАДОШ СИРДАРЁ ОБЛАСТИ ПАХТАКОРЛАРИ ВАКИЛЛАРИ ОБЛАСТИМИЗ ДАЛАЛАРИДА

ОҚҚЎРҒОНЛИКЛАР, ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ БЎШАШТИРМАНГ

Мусобақадош сирдарёлик ўзаро текшириш бригадасининг бир группа аъзолари Оққўрғон район пахта далаларида деҳқонларнинг шу кеча-кундузда олиб бораётган ишлари билан танишишни давом эттирмоқдалар. Оққўрғон район колхоз, совхоз пахтакорлари далаларда мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Улар бу йил ҳосилдорликни гектар бошига 28—30 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Машина теримига тайёргарлик ишлари ҳам пухта олиб борилмоқда.

Сирдарёлик мусабақадошлар районда қўлга киритилаётган ютуқлар билан бир қаторда ғўза парваришида, машина теримига тайёргарликда айрим камчиликларга йўл қўйилаётганлигини ҳам кўрсатишди. Бир қатор колхоз ва совхозларда ғўза парваришининг ҳозирги долзарб дамларида дала ишлари бўшаштириб юборилган. Пайкалларда ғўзаларни суғориш, сифатли чеканка қилиш ишлари суст олиб борилмоқда. Бундай камчиликлар «Коммунизм», «Партия XXII съезди», Куйбишев номли, Охунбобоев номли колхозларда кўзга ташланмоқда.

«Коммунизм» колхози аъзолари бу йил планда белгиланган 1900 тонна ўрнига 2700 тонна «оқ олтин» етиштириш, ҳосилнинг 2 минг тоннасини «зангори кема»лар билан териб олиш учун астойдил тер тўкмоқдалар. Аммо, тўпланган ҳосилни сақлаб қолиш, ҳосилга-ҳосил қўшиш учун кураш шу зарбдор кунларда анча сусайтириб қўйилмоқда. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти дала ишларида қатъий контроллик ўрнатмаяптилар. Натижада пайкалларда ғўзаларни суғориш, чеканка қилиш, ўтдан тозалаш, ишлари ниҳоятда ачинарли аҳволда қолган. Шунингдек, чеканка ҳам сифатли ўтказилмаган. Колхознинг Тўрахўжаев, Мусулмонқулов, Хўжааҳмедов бошлиқ бригадаларида дала ишлари бутунлай тўхтатиб қўйилган. Пайкалларнинг кўп қисмини бегона ўт босиб кетмоқда. Машина теримига тайёргарлик ишларида ҳам хотиржамлик кайфияти хукм суряпти. Бугунги кунгача 35 та пахта териш машинасидан 17 таси, 10 кўрак териш машинасидан 5 таси ремонт қилинган. Ремонт ишларида графикда кўрсатилганидан 10—15 киши кам қатнашмоқда. Бундан ташқари колхозда ҳалигача бирорта дала шийпони қурилмаган. Механизатор ва колхозчиларнинг маданий дам олиши учун ҳеч қандай шароит йўқ.

Ўзаро текшириш бригадаси аъзолари «Партия XXII съезди» колхозига борганларида бундан ҳам ачинарли аҳволнинг гувоҳи бўлдилар. Хўжаликнинг Отақул Эшонқулов бошлиқ бригада пахтазорларида дала ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Бригадага қарашли 50 гектар пахта майдонининг ярмидан кўпроғи чанқатиб қўйилган. Асосий майдонни эса бегона ўт босиб кетган. Сувдан қолган ва ўт босиб кетган пайкаллардаги ғўзалар тўплаган ҳосилни тўкиб юбормоқда. Чиноз Абдураҳмонов бошчилик қилаётган бригадада ҳам худди шу аҳвол. Бригада пахта пайкаллари парваришсиз қолмоқда. Машина теримига тайёргарлик ишлари ҳам ўлда-жўлда, Майдонларни машина теримига тайёрлаш, дала шийпонларини колхозчиларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқариш жойига айлантириш ишлари эса қониқарсиз олиб борилаяпти.

Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригация ва механизациялаш инженерлари институтининг тажриба хўжалигида аҳвол айниқса оғир. Хўжалик коллективи 2470 тонналик «оқ олтин» хирмони учун курашмоқда. Далаларда етиштирилган ҳосил ҳам чакки эмас. Лекин хўжаликда 812 гектар пахта майдонининг 300 гектари сувдан қолдириб юборилган. Бу пайкаллардаги ғўзалар тўплаган ҳосил кўпини тўкиб юборган. Хўжалик директори Рауф Абдураҳмоновнинг фикрича, бу майдонлардаги ғўзалар ғовлаб кетаётган эмиш. Агар яна сув қўйиладиган бўлса, ғўзалар бундан ҳам ғовлаб, ҳосил пишмай қолиш эҳтимоли кутиларкан. Комиссия аъзолари бу пайкалларни тезда суғориш ва чеканка қилиш лозимлигини уқтиришди.

Оққўрғон пахтакорлари мусобақадош сирдарёлик ўзаро текшириш бригадаси аъзолари кўрсатиб ўтган қатор камчиликларни тезда тугатиш, районда машина теримига тайёргарлик ишларини кучайтириш, ғўзаларни ўтга бостирмаслик учун курашишлари керак. Бу камчиликларни тугатиш учун район хўжаликларида барча имкониятлар мавжуд.

Н. ТЎРАЕВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ҲОЗИРГИ ҲАРАКАТ—ХИРМОНГА БАРАКАТ

Сирдарёлик мусобақадошлар Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхози далаларини кўздан кечиришганда Дадабой Жўраев бошлиқ бригада аъзоларининг ишидан хурсанд бўлишди. Улар ишни илғорлар тажрибаси асосида ташкил этишган. Бундан роса 10 кун олдин пахтакорлар дала шийпони ёнидаги картада бир тажриба қилиб кўришди. Улар у картадан, бу картадан бир неча туп кўчатларни белгилаб, гулини санашди.

— Қани, қайси бири гулни кўп тўкмай, ҳосил тугар экан?

Мана, мусобақадошлар ана шу ғўзаларнинг ҳосилини санашди.

— Бир тупдаги 21 гулдан фақат 2 тасигина тугунча ҳосил қилмабди. Қолган 19 таси эса, тўла кўсаклабди.

—Ўртадаги картада-чи.

— 18 гулнинг бирортаси ҳам ҳосилга кирмай қолмабди, ҳаммаси кўсаклаган.

— Бу кўсаклар,— деди Гулистон районидаги «Октябрь» колхозининг раиси Мамазукур Номозов.— Яна узоғи билан бир ҳафта ичида лўппи-лўппи очилади. Қолган кўчатлардаги кўсакларингиз ҳам сентябрь ойи пахтаси бўлади.

Мусобақадошлар пахтакорлар билан суҳбатлашишди. Улар 82 гектар ернинг ҳар гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилганликларини айтдилар. Бу рақам ўтган йилдагига нисбатан гектар бошига 6 центнерданга ортиқдир. Деҳқонлар ишни мажбуриятга яраша олиб боришаяпти.

Мусобақадошлар Абдусамат Халилов бошлиқ 6-бўлимнинг Муҳамаджон Тўрақулов, Раҳмон Худойбердиев, Рая Йўлдошева, Нурмат Мадкаримов бошлиқ бригадаларида ҳам ана шундай серҳосил ғўзаларни кўришди.

Совхоз йирик пахтакор хўжалик ҳисобланади. Районда етиштириладиган ялпи ҳосилнинг 25 проценти шу совхоз зиммасида. Совхоз маъмурияти пахтакорлар учун барча шароитларни яратиб берган. 361 сувчи икки сменада ишлаяпти. Сувчи ва механизаторларнинг аввалиги иш нормалари қайта кўрилиб чиқилди. Ортиқча ҳақ тўлаш жорий этилди. Зарбдор ойликда фаол қатнашаётган илғорларга тез-тез мукофотлар бериб турилмоқда.

Лекин сирдарёликлар совхозда яратилган барча қулайликлардан тўғри фойдаланмай, ҳосил тўплашда фаол қатнашмаётган бўлим ва бригадалар мавжуд эканлигини аниқладилар. Очил Алимов бошлиқ бўлимда 500 гектар ердан 150 гектарида ҳосил белгиланганига нисбатан анча кам. Қўшимча ишловни талаб этади. Муҳитдин Ортиқов бошлиқ бўлимдаги 470 гектар ернинг 200 гектарида кўчатлар сийрак. 62 минг тупни ташкил этади.

Боёвут район ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Мурод Шукуров бошчилигидаги ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари Ленин номли колхознинг бир қатор участкаларида ҳосил тўплаш ойлиги қониқарсиз уюштирилганлигини таъкидладилар. Кўпгина бригадаларда чеканкага эътибор берилмаган. А. Башаров бошлиқ ва бошқа бригадаларда суғорилган ерлар ўз вақтида культивация қилинмаган. Натижада қатор оралари серкесак бўлиб қолган. Абдусалом Ҳолмуродов бошлиқ бригададаги тракторлар ишламасдан ётибди. Шуниси ачинарлики, бу ерда ҳам тракторларнинг ишидан ҳеч ким хабар олмайди. Шу сабабли культивация қилаётган кўпгина тракторларнинг ишчи органлари тўғри ўрнатилмаган.

Колхозда нима сабабдандир кейинги кунларда ишчи кучларидан фойдаланиш ёмон аҳволга тушиб қолган. Далада ишлаётган колхозчилар жуда камдан-кам кўринади.

Сирдарёликлар «Победа» колхози аъзоларининг ҳосил тўплашда фаол қатнашиб, йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўраётганликларини қайд қилдилар. Мусобақадошлар Навоий номли колхозда бўлганларида кўпгина бригадаларда ғўзаларнинг ҳали ёшлигини, ҳосил тўплаш жуда секинлик билан бораётганлигини аниқладилар. Бундай майдонлардаги ғузага қўшимча яна бир марта ишлов бериш зарурлигини алоҳида таъкидладилар.

М. ҒОЗИЕВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ЯНГИЙЎЛ

ЯЛЛАМА. Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ М. Турғунбоев бошлиқ бригада аъзолари мавжуд 167 гектар ернинг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган ҳолда ишламоқдалар. Августнинг дастлабки кунидан бошлаб дала ишлари янада авж олдириб юборилди. И. Саидов, Ю. Боймуродов каби механизаторлар тракторларнинг иш органларига тўсиқлар ўрнатиб, ғўзага культивация беришни давом эттирмоқдалар.

А. РАҲИМОВ.
О. ХУДОЁРОВ.

* * *

ЧИНОЗ. Ўртоқ Қ. Эгамназаров бошлиқ участка «Қизил Октябрь» колхозида пешқадам. Участка деҳқонлари 183 гектар майдонда пахта, 32 гектар ерда каноп етиштиришмоқда. Бу ердаги ҳамма звенолар ҳосил етиштириш юзасидан оширилган мажбурият олишган. Деҳқонлар август ойи ичида ғўза қатор ораларига 1,5 марта ишлов бериш, каноп поясини йиғиштириб олиш учун курашмоқдалар.

Х. СУЛАЙМОНОВ,
Н. МЎМИНОВ.

* * *

АБДУЛЛА ОРТИҚОВ қишлоқ советидаги Фрунзе номли колхоз механизаторларининг ғайрат кўрсатиб ишлашлари сабабли ғўза қатор оралари уч марта культивациядан чиқарилди. Эндиликда колхоз механизаторлари ўсишдан орқада қолган, ҳосил кам тўплаган карталардаги ниҳолларга қўшимча ишлов беришни давом эттирмоқдалар.

В. БОБОХОНОВ.

* * *

ШЎРАЛИСОЙ. «Партия XXI съезди» колхозида сувчиларга ғамхўрлик қилиш, яхши йўлга қўйилган. Ишни сифатли бажарган сувчилар қўшимча ҳақ олмоқдалар. Бу эса иш унуми ва, кишиларнинг ғайрат ва ташаббусини оширмоқда. Ортиқбой Тўйчиев, Имом ота Икромов каби сувчилар қир ерлардаги ғўзаларга сувни жилдиратиб оқизишлари сабабли, ниҳоллар бўлиқ ҳосил тўпламоқмоқда.

Э. ПИРМАТОВ,
М. БАРАТОВА.

* * *

ЭСКИ ТОШКЕНТ. Абдураҳмон Отахонов, Араббой ота Хотамбоев ҳамда Асатулла Иноятовлар пенсионер бўлишларига қарамай 11 гектар ер олиб, чигит экишган эди. Улар ёзи билан фидокорлик билан меҳнат қилишди. Натижада ҳар гектар ерда кўчатлар бут бўлди. Уларнинг ҳосил тўплаши ҳам чакки эмас. Ҳар туп кўсакда тўрт-бештадан кўсак санаш мумкин.

З. АМРУЛЛАЕВ.

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхозда Жуман Эргашев бошлиқ звено юқори ҳосилли ҳисобланади. Улар бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта ҳосили кўтариш учун курашмоқда. Суратда: звено бошлиғи Ж. Эргашев.

А. Абалян фотоси.

ЯНГИ МАЖБУРИЯТ—35 ЦЕНТНЕР

Звеномиз аъзолари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, дастлабки ютуқларни қўлга киритаётирлар. Барча майдондаги ғўзани узунасига беш, кўндалангига тўрт марта сифатли культивация қилдик. Икки марта озиқлантириб, қондириб суғордик.

60 гектар ерда деҳқончилик қилаётган звеномиз аъзолари ғўза чеканкасини барвақт тамомладилар, ён шохлар ҳам қолдирилмади. Ерларимиз қирадрлардан иборат бўлиб, структура жиҳатидан бир неча қисмга бўлинади. Қия ерлардаги экинни суғоришда сувчидан масъулият ва хушёрлик талаб қилинади, чунки эгатга сув сал кўп кетса тупроқни ювиб юбориши мумкин. Шуни назарда тутиб, Хусанбой Маҳкамов, Оллоберди Эшмуродов ўртоқлар бошчилигида 6 сувчи ишлаяпти.

Биз аввал гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олгандик. Янгиариқликлар ташаббусига қўшилиб ва мавжуд имкониятларни қайта ҳисоблаб чиқиб гектаридан 32 центнердан эмас, 35 центнердан хирмон кўтаришга қарор қилдик. Биз август ойи ичи ғўзага камида 1,5 марта ишлов берамиз. Шунингдек, барча майдондаги ғўзаларга «шарбат» оқизамиз. Бу—кўсакни тўлдириш, шонани тўла сақлаб қолишда катта аҳамиятга эга.

Ҳозир ҳар туп ғўзада ўрта ҳисобда 6 тадан тўқ кўсак бор. Биз ғўза парваришини пахта очилгунча давом эттириб, кўсак миқдорини 8—9 тага етказамиз. Механизатор-звено бошлиғи сифатида шуни айтмоқчиманки, КПСС XXIV съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб, бу йилги ҳосилни машиналарда териб оламиз. Ўтган йилги оғир шароитда «Зангори кема» бункерларидан 70 тонна пахта тўккан эдим. Бу йил тўрт қаторли «Ўзбекистон» машинаси билан 200 тонна пахта теришга аҳд қилдим. Шу мақсадда машинани ҳозирданоқ ремонтдан чиқариб қўйдик.

Биз мажбурият олдикми, албатта бажарамиз.

Ҳалил АБЖАЛОВ,

Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг звено бошлиғи.

КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ РАҲБАР КУЧИ

1971 йил мартида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXIV съезди чақирилади.

Коммунистлар партиясининг съездлари — унинг амалий ва назарий фаолиятида, Советлар мамлакати ҳаёти ва тараққиётидаги муҳим даврлардир. Съезддан-съездгача партиянинг совет жамияти раҳбар кучи сифатидаги роли ошмоқда, партия сафларининг жипслиги, партия билан халқнинг бирлиги мустаҳкамланиб бормоқда. Съезддан-съездгача партия ўзининг марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принципларига бузилмас садоқатини ифодаловчи бош йўлини қатъият ва изчиллик билан ўтказиб келмоқда. Коммунизм қуришга қаратилган бу йўл меҳнаткашларнинг туб манфаатларига тўла жавоб беради. КПСС учун халқ бахт-саодати тўғрисида, Совет социалистик Ватанини янада равнақ топтириш ҳақида ғамхўрлик қилишдан кўра юксак мақсад ва вазифа йўқ.

1.

В. И. Ленин янги типдаги партия — ишчилар синфининг марксча революцион партияси тўғрисидаги таълимотни яратди. Владимир Ильич бу партияга асос солди ва унинг Октябрь ғалабасини таъминлашдек машаққатли курашига, унинг янги, социалистик жамиятни барпо этиш йўлидаги фидокорона ишига раҳбарлик қилди. У партияни меҳнаткашларнинг сиёсий йўлбошчиси, уларнинг раҳбари, ташкилотчиси ва устози деб биларди.

Коммунистик партия сиёсати социалистик жамиятимизнинг ҳаётий негизидир. Унинг кучи илмий жиҳатдан мукаммаллигида, объектив қонуниятлар талабига мувофиқлигида, кўп миллионли меҳнаткашлар оммасининг практикаси, революцион кураши ва ижодий яратувчилиги билан чамбарчас боғланганлигидадир.

Партия сиёсатининг назарий асосини марксизм-ленинизм ташкил этади. Марксча-ленинча назария партияга ҳаракатнинг бош мақсадини доимо кўра билиш ва унга бошқа ҳамма вазифаларни ҳал қилишни бўйсундириш, ижтимоий воқеаларнинг энг мураккаб сўқмоқларида ҳам йўл топа билиш, масалани ҳал қилишнинг тўғри йўлларини топа билиш ва халқнинг куч-ғайратини уларни амалга оширишга сафарбар қила олиш имконини беради. Фан ва сиёсатнинг узвий бирлиги — партиявий раҳбарликнинг энг муҳим принципидир.

Партия сиёсати илмий жиҳатдан чуқур бўлиши билан бирга, айни бир вақтда ижтимоий ҳаёт воқеаларига ёпиштириб қўйилган қандайдир трафарет, шаблон ҳам эмас. Партия сиёсати у ёки бу воқеалар, ҳодисалар, фактлар анализига у ёки бу вақтда мазкур трафаретни қўллаиб, масалани дарҳол ҳал қиладиган сиёсат эмас. Ижтимоий ҳаёт доимо сиёсат олдига, шу сиёсатга асос бўлган марксча-ленинча назария олдига тобора янгидан-янги ечимларни талаб қиладиган тобора кўпроқ янги масалаларни қўяди. Бунинг устига масалаларни сиёсий ҳал қилиш уни автоматик равишда амалга оширишни таъминлайдиган қандайдир бир жозиба куч ҳам эмас. Булар миллион-миллион курашчилар ва қурувчиларнинг амалий ишлари натижасида ҳал қилинади. Курашчилар ва бунёдкорлар армиясини уюштириш ва уларни қарорларни бажаришга, қўйилган мақсадларга эришишга бошлаб бориш — коммунистлар партиясининг вазифаси ана шундай.

Партия сиёсатининг ўзига хос муҳим хусусияти шундаки, у конкрет-тарихий характерга эга. Сиёсат принциплари мамлакат тараққиёти конкрет босқичининг шарт-шароитларини, ички ва халқаро вазиятни ҳисобга олиш билан белгиланади.

Бир мақсадни кўзлашда собит қадамлик, революционлик, воқеаларга ва ўз фаолиятига баҳо беришда ижодий-танқидий руҳнинг ҳукмронлиги, ростгўйлик, сўз билан ишнинг бирлиги, мақтанчоқликка, ҳақиқатдан йироқ бўлган масъулиятсизларча ваъдабозликларга муросасизлик — Коммунистик партия сиёсатининг узвий хислатлари ана шундай. «... Ҳақиқатга тўппа-тўғри қарайлик, — деб ёзган эди В. И. Ленин. — Ҳақиқатга тўппа-тўғри қараш сиёсатда ҳаммавақт энг яхши ва бирдан-бир тўғри йўлдир» (Асарлар, 4-нашр, 20-том, 291-бет).

Партия сиёсатининг энг муҳим хусусиятларидан бири — ижтимоий ҳаёт ҳодисаларига системали, комплекс ёндошишдан иборат. Партия шунга амал қиладики, социалистик жамиятдек яхлит социал организмда ижтимоий ҳаётнинг бирон жиҳатига нисбатан алоқадор бўлгани ҳолда унинг бошқа ҳамма жиҳатларига озми ёки кўпми даҳлдор бўлмаган биронта ҳам ечим йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Шу муносабат билан партия раҳбарлигининг маъноси ижтимоий организмнинг ҳамма таркибий қисмларини аниқ мақсадни кўзлаб, уйғун ривожлантиришдан иборат.

2.

Партия раҳбарлигида асосий масала сиёсий раҳбарликдир. Бу раҳбарлик фанга, ижтимоий тараққиёт қонуниятларини билиш ва улардан фойдаланишга асосланиши сабабли илмий бошқаришнинг олий, анча муштарак ва муҳим тури, унинг негизи, ўзагини ташкил этади.

Сиёсий ёндошмай туриб, у ёки бу тадбирнинг сиёсий мазмунини белгиламай ва сиёсий оқибатларини ҳисобга олмай туриб, умуман жамиятни ҳам, ижтимоий ҳаётнинг бирон бир соҳасини ҳам бошқариб бўлмайди. Бу ҳол тасодифий эмас, чунки социализм — синфий жамият, бинобарин социализмда бошқариш зарурият билан биргаликда сиёсий, синфий характерга эга бўлади.

Партия социалистик жамиятга, давлатга, унинг марказдаги ва жойлардаги органларига (Советлар, экономика, маданият, маиший хизмат кўрсатиш бошқармалари органлари), жамоат ташкилотларига (касаба союзлар ва ижодий союзлар, комсомол, илмий-техника, спорт, мудофаа ва бошқа жамиятлар ва ташкилотлар), бутун халқнинг яратувчилик фаолиятига ҳар томонлама сиёсий раҳбарликни амалга оширмоқда. Партия уларнинг куч-ғайратини бирлаштирмоқда, уларнинг фаолиятини координация қилмоқда, ишнинг асосий форма ва методларини белгилаб бермоқда, ягона мақсадга йўналтирмоқда.

Партия жамиятга раҳбарлик қилар экан, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари вазифасини ўз зиммасига олишга ҳаракат қилмайди, балки уларнинг ташаббусини ҳар томонлама авж олдиришга интилмоқда, уларнинг ишлари мумкин қадар кўпроқ самарали бўлишига эришмоқда, бу ташкилотлар топширилган иш учун ўзлари тўла жавобгар бўлишларига интилмоқда. Партия жамият ҳаётининг ҳамма асосий соҳаларига таъсирини ўзига хос методлар ва формалар орқали — аввало омма билан олиб борилаётган ташкилотчилик ва идеологик ишлари йўли билан, кадрларни тўғри танлаш ва жой-жойига қўйиш, улар партия ва давлат йўлини қандай амалга ошираётганликларини текшириб бориш йўли билан ўтказмоқда.

Коммунизм қурилиши жараёнида партиянинг иқтисодий сиёсати ғоят катта аҳамият касб этмоқда. Сиёсий ёндошмай туриб, илмий-иқтисодий сиёсат юргизмай туриб асосий иқтисодий вазифамизни — коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш вазифасини ҳал қилиб бўлмайди. КПСС қарорлари сиёсий ва хўжалик, иқтисодий раҳбарлик бирлигининг ленинча принциплари билан суғорилгандир. «Шу синф масалага сиёсий нуқтаи назардан тўғри қарамаса, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — ўз ҳукмронлигини сақлаб қололмайди ва, **демак, ўз ишлаб чиқариш вазифасини** ҳам ҳал қилаолмайди» (Асарлар, 4-нашр, 32-том, 77-бет).

Партия иқтисодий сиёсатни белгилаш ва ҳал этиш чоғида шунга амал қиладики, экономика соҳасидаги муваффақиятлар сиёсий муваффақиятларга, партиявий-сиёсий ва идеология ишларининг муваффақиятларига тўғридан-тўғри боғлиқдир.

XXIII съезддан кейин ўтган йиллар ичида партия, халқ кўп нарсага эришди, кўп нарсани ўрганди. Иқтисодий ислоҳот, бутун иқтисодий сиёсат соҳасида жуда катта ишлар қилинди. Бунда бу соҳаларни халқ хўжалиги тараққиётининг ҳозирги босқичига мувофиқ ҳолга келтириш назарда тутилди. Асосий вазифалар — халқ хўжалигининг самарадорлигини ошириш, уни ҳар томонлама интенсивлаштириш, меҳнат унумдорлигини оширишни анча тезлаштириш вазифалари белгилаб берилди.

Эндиликда интенсивлаштириш социалистик экономикани ривожлантиришнинг бош йўли бўлиб қолмоқда. Интенсивлаштиришнинг энг чуқур моҳияти вақтни тежашдан, энг кам харажат сарфлаган ҳолда ва мумкин қадар қисқа муддатда катта ютуқларга эришишдан иборат. «Вақтдан ютиб олиш эса, — деган эди В. И. Ленин, — ҳамма нарсани ютиб олиш демакдир» (Асарлар, 4-нашр, 32-том, 550-бет).

Интенсивлаштириш социализмнинг афзалликлари ва резервларини ўз вақтида аниқлаш ва ундан мумкин қадар тўла фойдаланишни, одамлар меҳнати ва машина-ускуналар иши, ҳамда иш вақти ва бўш вақтни, моддий ва молиявий ресурсларни қатъий тежашни назарда тутади.

Партия илмий-техника тараққиётини авж олдиришни интенсивлаштиришнинг қудратли воситаси, иқтисодий юксалишнинг бош манбаи деб билади. Ҳозирги вақтда дунёда авж олиб кетган илмий-техника революциясининг асосий йўналишларида энг олдинги марраларни эгаллаш учун бизнинг мамлакатимизда тўла имконият борлигини қайд қилиб, партия бу имкониятларни амалда ишга солиш учун қурилишимизнинг ҳамма участкаларида катта ишлар қилмоқда.

Илмий-техника революцияси партиявий раҳбарликка алоҳида талаблар қўяди. У кишиларнинг ҳаёти, меҳнати ва турмушини жиддий равишда ўзгартиради, инсонга табиат ва социал жараёнларга таъсир кўрсатишнинг қудратли қуролини бахш этади, жуда катта моддий, молиявий ва меҳнат ресурсларини марказлаштиришни, ягона чуқур ўйланган илмий ва техникавий сиёсатни талаб қиладиган техника, ишлаб чиқаришнинг янги тармоқларини ишга солади. Марксизм-ленинизм назарияси билан қуролланган, ўз сиёсатини илмий асосда қураётган коммунистлар партиясигина илмий-техника революциясининг чуқур социал оқибатларини эътиборга, ҳисобга ола билади, унинг ютуқларидан меҳнат аҳли манфаатлари йўлида фойдаланишни таъминлай олади.

Экономикани ривожлантиришни тезлаштиришнинг жуда катта резерви ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил этишни планлаштириш, бошқаришни такомиллаштириб боришдадир. Бу вазифа КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1969 йил) Пленумида асосий масалалардан бири қилиб қўйилди. Коммунистик экономика қурилиши фронтларида, деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев сайловчилар олдида 1970 йил 12 июнда сўзлаган нутқида, — «енгиш фани — бу аслида бошқариш фанидир!». Бундан шундай маъно келиб чиқадики, кадрларимизнинг энг биринчи бурчи бошқариш фанини ўрганишдан, агар керак бўлса уни қайтадан ўрганишдан иборат.

Партия иқтисодий сиёсатининг илмий жиҳатдан асосланганлиги, унинг самарадорлиги совет мамлакатида социализм ва коммунизм қурилишининг 50 йилдан кўп вақт ичидаги тажрибаси билан тасдиқланди. Ҳозирги беш йиллик планнинг муваффақиятли бажарилиши бунинг яна бир ёрқин далилидир. 1970 йилда мамлакатнинг миллий даромади 1965 йилдагига нисбатан 42 процент, саноат ишлаб чиқариши эса тахминан бир ярим баравар кўпаяди. Қишлоқ хўжалигида ҳам муайян ютуқларга эришилди. Бизда йилига ўрта ҳисобда 1961 — 1965 йиллардагига нисбатан 32 миллион тонна кўп дон етиштирилмоқда. Хўжалик ютуқлари асосида халқ фаровонлиги ўсмоқда: умуман олганда аҳоли жон бошига ҳисоблаганда реал даромадлар беш йил ичида 33 процентга кўпаяди. Бу эса план топшириқларидан кўпдир.

Партиянинг бўлажак XXIV съезди халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971-1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани Директиваларини муҳокама қилади ва қабул этади. Бу Директивалар мамлакатимизнинг коммунизм сари қилаётган ҳаракати йўлида қўйилган янги муҳим қадам бўлади. Ҳозирги вақтда келажак беш йиллик учун яхши омиллар яратиш учун, экономикамиз ва маданиятимизни янада юксалтириш учун ҳозирги беш йилликнинг сўнгги йили топшириқларини муваффақиятли бажариш йўлида умумхалқ социалистик мусобақаси авж олиб кетди.

Қишлоқ хўжалиги партиянинг алоҳида диққат эътиборида турибди. Партия Марказий Комитети июль (1970 йил) Пленумида ҳамма ишларни интенсивлаштириш, механизациялаштириш ҳамда минераль ўғитларни кенг қўллаш, ерларни мелиорация қилиш ҳамда деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантиришнинг иқтисодий стимулларини ошириш йўли билан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада юксалтириш программаси белгилаб берилди. Бу программа ўз кўлами жиҳатидан ҳозирги вақтга қадар қишлоқ хўжалиги соҳасида қилинган ишлар программасидан анча каттадир. Партия экономикага сиёсий раҳбарлик қилиш билан бирга социал ҳаётга, ижтимоий муносабатларга ҳам сиёсий раҳбарлик қилмоқда. Социал муносабатлар ҳар доим кишиларнинг хатти-ҳаракатлари орқали намоён бўлади. Шу боисдан социал муносабатларга раҳбарлик миллион-миллион омманинг ишлари ва хатти ҳаракатларига раҳбарлик бўлиб майдонга чиқмоқда. Партия социал муносабатларнинг ривожланишини йўналтира бориб, социалистик демократияни янада ривожлантириш ва такомиллаштириш, ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқини, халқларимизнинг қардошларча дўстлигини мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда. Партиянинг етакчилик таъсирида мамлакатда шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат кишилари ўртасидаги жиддий тафовутларнинг тобора тугаб бориш процесси амалга оширилмоқда. Шундай қилиб, совет жамияти социал жиҳатдан бир хиллик йўлидан муваффақиятли бормоқда. Партия ўз сиёсатида дўст синфлар ва социал групталарнинг, барча миллатлар ва элатларнинг, совет кишилари барча авлодларининг манфаатлари ва эҳтиёжларини эътиборга олмоқда ва уйғунлаштирмоқда.

Жамиятнинг маънавий ҳаёти, маданият, коммунистик тарбия — булар ҳам партиянинг сиёсий раҳбарлик объектларидир. Партия халқ таълими ва маорифи системасига, сиёсий ўқиш системасига раҳбарлик қилмоқда, адабиёт ва санъат, табиёт ва ижтимоий фанлар ривожланишининг асосий йўлларини белгилаб бермоқда.

Партия меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга алоҳида аҳамият бермоқда. Коммунизм — халқ оммасининг бир мақсадга қаратилган онгли фаолияти натижаси; омма қанчалик онгли бўлса, уларнинг ғоявий эътиқоди қанчалик юксак бўлса, коммунистик қурилиш иши шунчалик муваффақиятли боради. Барча совет кишиларида марксча-ленинча дунёқарашни, коммунистик онглилик ва юксак аҳлоқий фазилатларни камол топтириш, уларни коммунизмнинг актив қурувчилари, ватанпарварлар ва интернационалистлар қилиб тарбиялаш — партия тарбиявий ишларининг асосий вазифалари ана шулар.

Партиянинг хилма-хил фаолиятининг муҳим йўналишларидан бири, унинг жамиятдаги раҳбарлик ролини амалга оширишнинг самарали воситаларидан бири кадрларга нисбатан тутаётган сиёсатидир.

Совет ҳокимияти йилларида партия кўп сонли раҳбар кадрлар тарбиялаб етиштирди. Ҳаёт, социалистик ва коммунистик қурилиш практикаси раҳбарларга нисбатан тобора юксак талаблар қўйди ва ҳамон юксак талаблар қўйиб келмоқда. Раҳбар кадрлардан ишнинг кўзини билиш, ғоявий чиниққан бўлиш, сиёсий етуклик, масъулиятни чуқур ҳис этиш талаб қилинибгина қолмасдан, шу билан бирга катта-катта коллективларни уюштира билиш ва тарбиялай олиш ҳам талаб этилмоқда. Ишлаб чиқариш, бутун ижтимоий ҳаёт мураккаблашгани, илмий-техника тараққиёти тез суръатлар билан ўсаётгани туфайли раҳбарликнинг илмий методлари биринчи планга чиқаётган ҳозирги пайтда бу талаблар айниқса юксак даражага кўтарилмоқда.

Партия ҳозирги шароитда партия ва давлат органлари, хўжалик ва жамоат ташкилотларига моҳир ташкилотчилар, обрўли, ўз ишини пухта биладиган кишилар раҳбарлик қилиши учун чиндан ҳам битмас-туганмас имкониятларга эга. Ёш, серғайрат ходимларни раҳбарлик лавозимларига кўтариш тўғрисида ғамхўрлик қилиб, партия уларнинг куч-ғайрати, билими, жўшқинлигини кекса кадрларнинг тажрибаси, матонати ва донолиги билан уйғунлаштирмоқда. Ёш кадрлар билан кекса кадрлардан баб-баравар фойдаланишни уйғунлаштириш — партиянинг кадрларга нисбатан тутаётган сиёсатининг бузилмас йўлидир.

Партия кадрларни тайёрлаш системасини яхшилаш, шунингдек уларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тадбирларини кўрмоқда. Шу мақсадда марказда ҳам, жойларда ҳам раҳбар ходимларнинг малакасини ва ғоявий-назарий тайёргарлигини ошириш бўйича доимий ишловчи курсларининг кенг шохобчалари барпо этилди, партия ўқун юртлари системаси такомиллаштирилмоқда.

Партияда кадрлар билан ишлашнинг ленинча услуби мустаҳкам қарор топди. Бу иш услуби одамларга ишонч, уларнинг бир-бирига ҳурматини ва айни вақтда уларга нисбатан юксак талабчанликни, амалий назоратни ҳамда камчиликларни танқид қилишни тақозо этади. Буларнинг ҳаммаси ташаббус учун, масалаларни ҳал қилишга дадиллик билан ижодий ёндошиш учун кенг кўлам очиб беради, ходимларга зарур ишонч ва истиқбол бахш этади. Шу билан бир вақтда партия танқиддан хулоса чиқара олмайдиган кишилар ишончга сазовор бўла олмасликларини таъкидлаб, яхши ишламайдиган ходимларга бўлган талабни сусайтиришга асло йўл қўймайди. Партия ва ҳукумат қарорларини ўз вақтида ва аниқ бажариш шундай мезон бўлиб қолмоқдаки, партия ва халқ раҳбарнинг фаолиятини шунга қараб баҳолайди.

3.

КПСС ишчилар синфининг илғор отряди сифатида туғилди ва ривожланди. Социализм ғалаба қозониши билан ишчилар синфи, деҳқонлар ва зиёлиларнинг энг яхши вакилларини ўз бағрига олиб, партия бутун халқнинг авангарди бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда у 14 миллионга яқин илғор ишчилар, колхозчилар, зиёлиларни бирлаштирган. Лекин бу, партия синфсиз бўлиб қолди, деган гап эмас. Партия ўз моҳияти, ички табиатига кўра социалистик жамиятнинг энг онгли, уюшган синфи бўлган ишчилар синфининг партияси, унинг таянчи ва етакчи кучи бўлиб қолмоқда. Партия совет халқининг ишчилар синфи бошлаган коммунизм учун курашдан иборат эзгу мақсади ва меҳнати йўлидаги ҳаракатига раҳбарлик қилмоқда. Партия ишчилар синфининг дунёқараши бўлган марксизм-ленинизм назариясига амал қилмоқда. Ишчилар синфининг мақсади, унинг дунёқараши бутун халқнинг мақсади ва дунёқараши бўлиб қолди. Илғор ишчиларнинг партия сафларига киришини ҳар томонлама рағбатлантириб, КПСС партиянинг социал составида ишчилар синфи бундан буён ҳам етакчи мавқени эгаллаши лозимлигига амал қилмоқда.

Партия КПСС XXIII съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўз сафларининг софлиги тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилмоқда. КПССга кирувчиларга нисбатан талабни оширмоқда, коммунист деган номни янада юксак даражага кўтаришга интилмоқда. У ўз ташкилотини муттасил такомиллаштирмоқда, партия ички демократиясини ривожлантирмоқда, кенг халқ оммаси билан алоқасини мустаҳкамламоқда.

Партиянинг олий ташкилий принципи демократик централизм принципи бўлиб, у кенг ички демократияни энг юксак уюшқоқлик, қарорларни тайёрлаш ва ишлаб чиқишда эркин мунозара, қаттиқ интизом, қабул қилинган қарорларни сўзсиз бажариш, озчиликнинг кўпчиликка бўйсуниши билан қўшиб олиб боришни назарда тутади. Албатта, демократик централизмнинг конкрет формалари, централизм ва демократияни қўшиб олиб боришнинг реал чораси партия ҳаракат қилаётган шароитдаги ўзгаришлар, тарихий шарт-шароитга қараб ўзгаради. Партия ҳаётининг нормалари, коммунистлар, партия ташкилотларининг ҳуқуқ ва бурчлари ўзгаради ва такомиллашади. Лекин бу принцип партиянинг асосий ташкилий принципи сифатида ўзгармай қолаверади.

Партия партия ҳаётининг ленинча нормаларини ижодий ривожлантирмоқда. У шахсга сиғиниш билан, шунингдек энг муҳим иқтисодий ва сиёсий проблемаларни ҳал қилишга субъектив ёндошиш билан боғлиқ бўлган хатоларни тузатди. Шу туфайли коммунистларнинг ташаббускорлигини авж олдириш учун, ҳар бир коммунистга ўз қобилиятларини намоён қилиш, камчилик ва хатоларни дадиллик билан очиб ташлаш, коммунистик қурилиш учун нимаики ҳалақит бераётган бўлса, уларнинг ҳаммасини бартараф қилишда ижодий вазият вужудга келтириш учун қулай шароит яратилди.

Партиянинг кучи унинг монолит бирлигида ва уюшқоқлигида, омма билан узилмас алоқасида, унга миллион-миллионларнинг чексиз ишончидадир. Партия оммага ўргатмоқда, тарбияламоқда, оммадан ўрганмоқда, унинг бой тажрибасини умумлаштирмоқда. Халқ билан бирга, у билан доимо бамаслаҳат иш тутиб, коммунистик қурилишнинг энг муҳим масалаларини ҳал қилмоқда. Партия сиёсатни ишлаб чиқар ва амалга оширар экан, ўз вакилларига — турли меҳнат коллективларида ишлаётган коммунистларга, жойлардаги ўз органларига ва аввало бошланғич партия ташкилотларига таянади.

Бошланғич партия ташкилотларининг роли жуда катта. Улар партиянинг сиёсатини амалга ошириш учун, коммунистларни тарбиялаш учун курашда асосий куч бўлиб майдонга чиқмоқдалар, партияни омма билан боғламоқдалар, коллективларнинг ҳаёти ва меҳнатига бевосита таъсир кўрсатмоқдалар. XXIII съездда қабул қилинган КПСС Уставига қисман ўзгаришлар билан бошланғич партия ташкилотларининг ҳуқуқлари кенгайтирилди. Бу ҳол партия қурилишининг энг муҳим масалаларини ҳал қилишда уларнинг ролини оширишга ёрдам беради. Бошланғич партия ташкилотларини мустаҳкамлаш билан яқиндан боғлиқ ҳолда ва шу асосда партиянинг бошқа ҳамма ташкилотларининг ишини ташкил қилиш такомиллаштирилаётир.

4.

Буржуазия идеологлари, ҳар хил тусдаги реформистлар ва ревизионистлар коммунистлар партиясига, хусусан бир неча ўн йиллардан бери жаҳон коммунизми кучларининг авангардида бораётган, Россия ишчилар синфини, меҳнаткашларини Улуғ Октябрь ғалабасига, социализм тантанасига олиб келган, эндиликда эса коммунистик қурилишга раҳбарлик қилаётган КПСС га туҳмат ёғдирмоқдалар. КПСС ер юзининг ҳамма бурчакларида тараққиёт ва социализм кучларини қўллаб-қувватлаш билан ўзининг интернационал бурчини муқаддас билиб бажариб келди ва бажармоқда. Бу ҳол империалистик реакция ва унинг маънавий ҳомийларини қаҳр-ғазабга келтирмоқда.

Коммунистлар партиясига антикоммунизм идеологлари туҳматларининг асосий мақсади, «энг муҳим вазифаси» партиянинг социалистик жамиятдаги раҳбарлик ролини қўпоришдан, «сиёсий кучлар ўйини»га эркинлик бериш ва шу тариқа социализмнинг сиёсий негизини барбод қилишдан иборат.

Коммунизм душманларининг гапларига қараганда партия раҳбарлиги гўё демократия билан келиша олмас эмиш. Ваҳоланки, партия мамлакат барча миллат ва элатлари ишчилар синфи, деҳқонлари ва зиёлиларининг неча миллионлаб энг яхши вакилларини бирлаштирганлиги, у ўз сиёсати билан уларнинг туб манфаатларини ифодалаётганлиги ва уйғунлаштираётганлиги яхши маълум. Худди шу боисдан партия раҳбарлиги социалистик демократия принципига қарама-қарши бўлиши у ёқда турсин балки, аксинча, у унинг гарови, унинг ривожланиши ва такомиллашувининг гаровидир. Коммунистлар партиясига туҳмат қилишда турли-туман оппортунистлар ҳам қолишмаётир. «Сўллар» партияни ҳарбий-бюрократик режимнинг қуроли бўлиб хизмат қилиши керак бўлган майда буржуа авантюризми ва миллатчилигининг сиёсий ташкилоти билан алмаштиришга интилмоқдалар. Ўнглар партияни ҳокимиятдан, жамиятга раҳбарлик қилишдан четлаштириш пайига тушиб қолдилар. Улар буни ошкора антикоммунистлар қилгани сингари демократияни сохта партия диктатурасидан ҳимоя қилиш, «либераллаштириш» байроғи остида қилмоқдалар.

Антикоммунистик ва ревизионистик доираларда социалистик мамлакатларда бир нечта, шу жумладан оппортунистик партия тузиш ҳақида талаблар қўйилмоқда. Бунда кўп партиялилик, «сиёсий плюрализм» демократиянинг яккаю-ягона гарантияси, деб эълон қилинмоқда.

Шу муносабат билан айтиш керакки, биринчидан, бир неча партияларнинг мавжуд бўлиши ҳеч вақт демократияни гарантияламайди. Масалан, АҚШда икки асосий буржуа партияси — республикачилар партияси ва демократик партия бўлиб, булар давлатни бошқариш ролини бирлари қўйиб бирлари олади. Лекин уларнинг қайси бири ҳукмронлик қилишидан қатъи назар, демократия энг беҳаёлик билан топталмоқда, фақат мумтозлар учун, буржуазия учун демократия бўлиб қолмоқда. Демак, гап партияларнинг сонида эмас, уларнинг моҳиятида, гап уларнинг прогрессив ёки реакцион синф манфаатини ифода этишидадир.

Иккинчидан коммунистик партиянинг раҳбарлик роли ҳеч вақт бошқа партияларнинг мавжуд бўлишини инкор қилмайди. Ахир бир қанча социалистик мамлакатларда (Германия Демократик Республикаси, Болгария, Польша ва бошқа мамлакатларда) кўп партиявийлик системаси мавжуд-ку. Бироқ бу партияларнинг ҳаммаси меҳнаткашларнинг манфаатларини ифодалаб, ўз тақдирларини социализм ва коммунизм идеаллари билан чамбарчас боғлаганлар ва коммунистлар партияси раҳбарлигида шу идеалларни амалда рўёбга чиқармоқдалар.

СССРда бир партиявийлик системаси мавжудлигига келганимизда, гарчи бу система «демократия» тарафдорларининг дидига айниқса хуш келмаса ҳам у тарихан қарор топган. Октябрь революцияси давомида йирик буржуазия партиялари тор-мор келтирилди. Майда буржуазия партияларининг раҳбарлари эса (эсерлар, меньшевиклар) большевикларнинг ҳамкорлик қилиш ҳақидаги таклифларини рад этдилар. Улар контрреволюция йўлига ўтиб, сиёсий майдондан улоқтириб ташландилар.

Социализм йўлига кирган у ёки бошқа мамлакатда қандай система — бир партиявийлик системаси ёки кўп партиявийлик системасининг қарор топиши, кўп партиявийлик қандай характерга эга бўлиши мамлакат ичидаги конкрет тарихий шароитларга ва аввало мамлакат ичкарисидаги синфий кучларнинг нисбатига, шунингдек халқаро вазиятга боғлиқдир.

Совет мамлакати тараққиётининг ярим асрли тажрибаси, бошқа бир қанча социализм мамлакатларининг тажрибаси коммунистлар партиясининг раҳбарлик роли ҳақидаги ленинча таълимот ҳаққонийлигининг тарихий синови ва тасдиғи бўлди, партиянинг раҳбарлигисиз социалистик, коммунистик жамият қуриб бўлмаслигини яққол кўрсатди.

* * *

Коммунизм қурилишига раҳбарликнинг янги тажрибаси билан бойиган, халқ билан чамбарчас боғланган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси халқ ва партиянинг сўнгги йиллардаги фаолиятига якун ясайдиган ва бизни олға томон бундан буёнги ҳаракатимизнинг янги йўллари ва истиқболларини белгилаб берадиган ўзининг XXIV съездига тайёрланмоқда. Совет кишилари ўзларининг меҳнат ғайрати жўш урган ва сиёсий активлиги ғоят юксалган бир вазиятда жонажон партия съездини янги улуғвор зафарлар билан кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқдалар.

В. АФАНАСЬЕВ.

(«Правда» 1970 йил, 11 август).

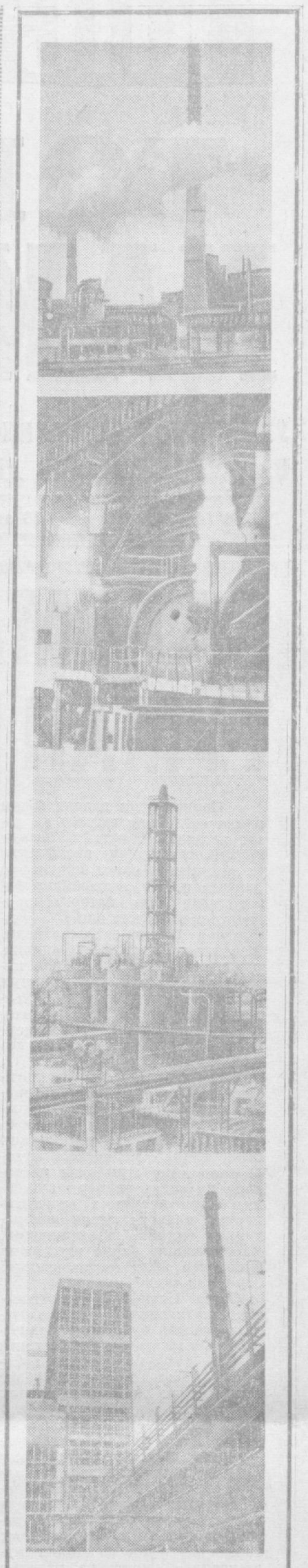

Металлурглар шаҳри Олмалиқда республикамиз индустриясининг йирик корхоналари қурилиб ишга туширилди ва бунёд этиляпти. Сиз кўриб турган бу суратларда (юқоридан пастга) 1. Олмалиқ мис эритиш заводининг ташқи кўриниши, 2. Шу корхонанинг анод-вайербарс цехи, 3. Жадал суръатлар билан барпо қилинаётган рух заводи. 4. Рух ишлаб чиқарувчи корхонанинг фойдаланишга топшириш арафасида турган ишқор цехи акс эттирилган.

А. Тўраев фотолари.

БОҒДА БАЙРАМ

Оқшом тушиши билан одамлар шаҳримиздаги сўлим сайргоҳ — Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғига йўл олдилар. Бу ерда Ўзбекистоннинг биринчи оқсоқоли Йўлдош Охунбобоев туғилган куннинг 85 йиллигига бағишланган театрлашган адабий-музикали кеча ўтказилди.

Карнай, сурнай садолари боғ узра таралиб, байрам бошланганидан дарак беради. Ҳаяжонли дамлар. Йиғилганларнинг нигоҳи дарвоза томондан аста кириб келаётган енгил машинада. Ўзбекистоннинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев ҳамма билан саломлашади. Ёш ленинчилар отанинг бўйнига қизил галстук тақиб, фахрий пионерликка қабул қилишади.

Шундан сўнг байрам тантаналари бутун боғ узра бошланиб кетади. Ота (бу ролни «Ёш гвардия» театрининг артисти Т. Маҳмудов ижро этди) микрофон олдига келиб нутқ сўзлади. Шўролар ҳукуматининг афзаллиги, инқилоб, Ленин ҳақида гапирди. Отанинг фаолияти ҳақида хотиралар тингланди. Йўлдош отанинг оила аъзолари, қариндошлари, дўстларининг чиқишлари бўлди.

Театрлашган томошада ўйин кулги, музика, саҳнавий томошалар байрамга алоҳида кўрк бахш этди. Байрамда артистлар, солдатлар, спортчилар, ҳаваскорлар иштирок этдилар.

Н. ИНОҚОВ.

Тошкент асбобсозлик заводи кўпгина машинасозлик корхоналари учун маҳсулот тайёрлаб бермоқда. Суратда: 11-цехнинг илғор ишчиларидан созловчи Геннадий Колюжний ва мастер Осмон Нарадинов ўртоқлар муҳим деталии тайёрлашяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

● ●

Чорвоқ ГЭСи қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Шу кунларда эса қурувчилар партиямиз XXIV съезди шарафига иш суръатига суръат қўшиб меҳнат қилишяпти. Суратда: ГЭС қурилишидан бир кўриниш.

А. Абалян фотоси.

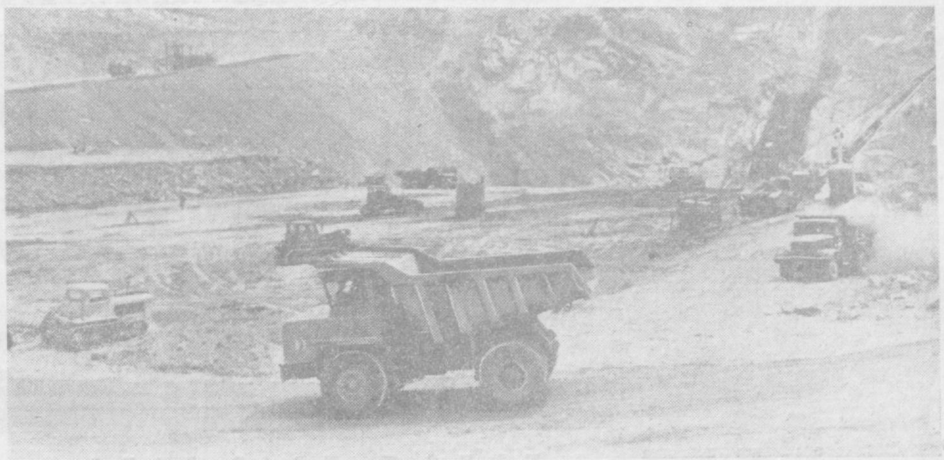

ЎҚУВЧИЛАР ҲИММАТИ

Ҳозир авжи пишиқчилик. Деҳқон тили билан айтганда, ғалвирни сувдан кўтарадиган пайт келди. Етиштирилган ҳосил ўз вақтида йиғиб-териб олинмаса, деҳқоннинг эрта кўкламдан бери қилган меҳнати зое кетади.

Буни яхши тушунган Орджоникидзе районидаги 9-мактабнинг юқори синф ўқувчилари каникул кунларида ота-оналарига яқиндан ёрдам беришни ўз бурчлари, деб билиб, яхши ҳиммат кўрсатдилар.

Улар «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Турғунбой Ўтапов бошлиқ бригадаси далаларида бир неча тонна сабзавот йиғиб топширишди. 10-синф ўқувчиларидан Х. Дўсинбоева, Г. Усепова, 9-синфдан Г. Жаҳонова, У. Улембетова, 8-синфдан Г. Йўлдошева, М. Диёрова, К. Сёргабоевалар кунига 280—300 килограммдан помидор териб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

М. АСАТОВА.

НОДИР ҲУЖЖАТЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг илмий кутубхонаси адабиёт ва ҳужжатларга бой.

Кутубхона фондида Женева ва Лондонда, Париж ва Санкт-Петербургда, Закавказье ва Самарқандда XIX ва XX аср бошларида нашр этилган турли сиёсий адабиётлар ҳам анчагина. Уларнинг аксарияти улуғ доҳий Ленининг революцион фаолияти билан боғлиқ асарлардир.

Бу ерда «Мир божий» журналининг 1898 йилги сонлари сақланади. Журналнинг апрель ойи сонига В. И. Лениннинг А. Богдановнинг «Иқтисод фанининг қисқача курси» китобига ёзган рецензияси киритилган. «Жизнь» журналининг 1900 йилги биринчи сонида улуғ доҳийнинг В. Л. Ильич тахаллуси билан ёзилган «Қишлоқ хўжалигида капитализм» деган мақоласи эълон қилинди.

Кутубхона ходимлари ноёб асарлар ва манбалар библиографияси устида иш олиб бормоқдалар.

КОМСОМОЛЛАР, ЖАНГОВАР ИШГА

Областимиз меҳнаткашлари барча совет кишилари сингари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ этиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Пахта далаларида, фермаларда иш тобора қизғин бораётир. Саноат корхоналарининг азамат ишчи ва хизматчилари ҳам «биз деҳқонларга ҳамиша мададкормиз», деб меҳнат қилмоқдалар.

Мамлакатимизда коммунистик мўл-кўлчилик вужудга келтириш, моддий бойлик ишлаб чиқаришни кўпайтиришда навқирон авлод, комсомол-ёшларимизнинг ҳиссаси алоҳида ўрин эгаллайди.

Дарҳақиқат, комсомол-ёшлар ҳар бир соҳада ғайрат ва жасорат кўрсатиб, КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга оширишда меҳнат намуналарини намойиш қилмоқдалар.

Барча колхоз ва совхозлар, корхоналар ва муассасалар комсомол ташкилотларида июль Пленуми қарорлари қизғин муҳокама қилинди. Комсомоллар «Июль Пленуми — бизнинг жанговар программамиз», деб айтмоқдалар. Улар пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, ҳосилдорликни ошириш учун ўз зиммаларига янгидан-янги мажбуриятлар олмоқдалар.

Ўтган куни бўлиб ўтган область комсомол активи йиғилишида ёшлар июль Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ қилиш учун қандай тадбирларни белгилаб олганликлари, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини кескин кўпайтириш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш учун нималарга эътибор бериш кераклиги тўғрисида атрофлича маслаҳатлашиб олдилар.

Актив йиғилишида «КПСС Марказий Комитети июль (1970 йил) Пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан область комсомол ташкилотининг вазифалари» ҳақида доклад қилган область комсомол комитетининг биринчи секретари **О. У. Исҳоқов** ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар комсомол-ёшларнинг беш йиллик топшириқларини бажариш соҳасида қўлга киритаётган ютуқлари ҳақида сўзлаш билан бирга, бой берилаётган имкониятлар, резервлар, камчиликлар ҳақида ҳам батафсил тўхтадилар. Қишлоқ хўжалигини комплекс ривожлантириш учун бундан кейин нималарга эътибор бериш кераклиги ҳақида фикрлашдилар.

Актив йиғилишида областимиз колхоз ва совхозларида комсомол-ёшлар бошчилик қилаётган звенолар ўтган тўрт йил ичида ҳосилдорликни оширишга салмоқли ҳисса қўшганликларига оид мисоллар келтирилди. Оби-ҳаво шароити пахтачилик учун қийин келган ўтган йили кўпгина комсомол-ёшлар бригадалари планни ортиғи билан бажарди. Лекин Бўка ва Янгийўл районларидаги айрим комсомол-ёшлар бригадалари ҳосилдорликни пасайтириб юбордилар.

Беш йилликнинг сўнгги йилида комсомол-ёшлар бригада ва звенолари янги марраларни эгаллашга аҳд қилдилар. Бу йил ҳар гектаридан 30—33 центнердан ҳосил етиштириш учун кураш авж олиб кетди. Бу жиҳатдан Оққўрғон райони комсомолларининг ташаббуси ибратлидир. Улар ҳар гектардан олинадиган ҳосилдорликни ўтган йилдагига қараган 2—3 центнерданга оширишга аҳд қилдилар.

Зиммага олинган юксак мажбуриятни муваффақиятли бажариш учун ҳамма ерда деҳқончилик маданиятини оширишга эришиш, ёшларнинг техникани эгаллашларига алоҳида эътибор бериш зарур. Кўпгина колхоз ва совхозларда бу иш яхши бормоқда. Далаларда мўл ҳосил етиштирилган. Ғўза парваришини қизғин давом эттириб, ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик кўришда комсомол-ёшлар ўрнак кўрсатмоқдалар.

Лекин айрим колхоз ва совхозларда машина теримига тайёргарлик талабга жавоб бермайди. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Оққўрғон районидаги Калинин, Янгийўл районидаги Энгельс номли колхозларда пахта териш машиналарини ремонт қилиш суст бормоқда. Бу хўжаликларнинг комсомол-ёшлари ана шу камчиликларга тезда барҳам берилиши учун ташаббус кўрсатишлари талаб этилади.

Социалистик мусобақа — умумий юксалишимизга ёрдам берувчи муҳим омилдир. Бироқ, Калинин, Орджоникидзе, Бекобод районларидаги комсомол-ёшлар ўртасида социалистик мусобақа кўнгилдагидек ташкил этилган эмас.

Гўшт, сут етиштиришни кўпайтиришда кўпгина имкониятлар бой берилмоқда. Бунинг сабаби шуки, хўжаликларда молларнинг зотини яхшилашга эътибор берилмаяпти. Фермалардаги кўп меҳнат талаб қиладиган ишлар механизациялаштирилмаган.. Актив йиғилишида бу нуқсонларни бартараф этиш учун чорвачиликни комплекс механизациялаш ишига ёшларни кенг жалб қилиш зарурлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди..

Ёшларни деҳқончилик ишига меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялашда ўқувчи-ёшлар бригадаларининг роли каттадир. Таълим-тарбия ишларидаги расмиятчиликка барҳам бериш, ҳар бир ёшнинг қалбига чуқур кириб бориш зарур. Шунга эришиш керакки, ҳар бир комсомол, ҳар бир ёш ишчи, колхозчи, мутахассис ва хизматчи КПСС Марказий Комитети июль Пленуми ҳужжатлари моҳиятини чуқур тушуниб етсин. Пленум қарорларини бажаришда ўзларининг мустақил ўринларига эга бўлсин.

Комсомол-ёшлар коллективлари ҳамда йигит-қизлар ўртасида деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планларининг бажарилиши ва ошириб бажарилиши учун ўзаро социалистик мусобақани кенг кўламда авж олдириш керак. Бунинг учун маънавий ва моддий омиллардан кенг фойдаланиш, социалистик мусобақа якунларини ҳар бир кишига етказиш талаб этилади.

Қишлоқ комсомол-ёшларининг ҳозирги кундаги энг муҳим вазифаси ғўза парваришини қизғин давом эттириш билан бирга пахта териш техникаси ремонтини, машина терими учун ажратилган далаларни тайёрлашни ўз вақтида тугаллашдан иборатдир. Ҳар бир хўжалик етарли механик-ҳайдовчиларга эга бўлсин.

Актив йиғилишида муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди ҳамда КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан область комсомол комитетининг тадбирлари тасдиқланди. Йиғилишда Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** нутқ сўзлади.

Актив йиғилишида Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг иккинчи секретари **Б. М. Истомин**, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи секретари **В. Б. Арсентьев** ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ташкилотчиси **Г. Н. Львов** ўртоқлар иштирок этдилар.

ЁШЛАР БРИГАДАСИДА

ОРДЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДАГИ «ПРАВДА» КОЛХОЗИда ҳосил йиғим-терими ва кечки экинларга ишлов беришда Беркин Тошметов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси самарали ишлаяпти. Бу бригада ёшлари шу кунгача эл дастурхонига 70 тонна карам, 67 тонна картошка, 30 тонна бодринг тортиқ қилдилар.

— Юбилей йилида,— дейди Б. Тошметов,— ҳар гектар ердан 11 тоннадан картошка ва бодринг, 23 гектар майдонда 506 тонна помидор етказиб берамиз. Ҳозир пишиб етилган эртаги экинларни нес-нобуд қилмай йиғиб олмоқдамиз.

Бригадада ҳосил йиғим-терими билан бирга кечки экинларни суғориш, озиқлантириш, ишлов бериш ишлари кучайтирилиб юборилди. Ҳозир 12 гектар картошка, 8 гектар карам ва бошқа кечки экинлар гуркираб ўсмоқда.

Мўл ҳосил етиштириш ва унинг таннархини янада арзонлаштириш учун бригадада механизациядан унумли фойдаланилмоқда. Экишдан тортиб ишлов бериш, ҳосилни тайёрлов пунктларига элтиб беришгача бўлган ишлар механизация зиммасига юклатилган.

И. РУСТАМОВ,
Ф. ИСАЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАЛАРИ ҚУРИЛИШИНИ ТЕЗЛАШТИРАЙЛИК“

Газетамизнинг шу йил 18 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа билан мақола босилган эди. Мақолада паррандачилик фабрикалари қурилишини тезлаштириш имкониятларидан тўла фойдаланилмаётганлиги, бу муҳим соҳада Тошкент областида ҳам қатор камчиликларга йўл қўйилаётганлиги, ишлаб турган паррандачилик фабрикаларида меҳнат унумдорлиги кўнгилдагидек эмаслиги, фабрикаларни қуриш билан шуғулланаётган ташкилотлар ишни ҳаддан ташқари чўзиб юбораётганликлари, қурилиш объектлари ишчи кучи ва бинокорлик материаллари билан ўз вақтида таъминланмаётганликлари сингари нуқсонлар очиб ташланган эди.

Бу ҳақда Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрининг биринчи ўринбосари ўртоқ Н. Чўмаков имзоси билан қуйидаги жавоб хатини олдик: «Тошкент ҳақиқати»да босилган «Паррандачилик фабрикалари қурилишини тезлаштирайлик» мақоласида Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 23-қурилиш тресть томонидан бажарилаётган Тошкент ва Бўстонлиқ районларидаги паррандачилик фабрикалари қурилиши суст бораётганлиги қайд қилинган.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги хабар қиладики, мазкур паррандачилик фабрикаларида қурилиш ишларига қониқарли раҳбарлик қилмаганлиги учун 23-қурилиш тресть раҳбарлиги ишдан олинди.

Паррандачилик фабрикаларида ишларни жадаллаштириш ва ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш юзасидан барча зарур тадбирлар кўрилди. Биринчи ярим йилликда Тошкент паррандачилик фабрикасида, 25 минг дона тухум қиладиган товуққа мўлжалланган ишлаб чиқариш қувватлари ва тозалаш иншоотлари фойдаланишга топширилди.

Шунингдек, Бўстонлиқ паррандачилик фабрикасида ҳам 25 минг дона тухум қиладиган товуққа мўлжалланган объект ишга туширилди. Бўстонлиқ паррандачилик фабрикаси сув билан таъмин этилди».

ДИЛЛАР-ДИЛЛАРГА ПАЙВАНД

«Тинчлик ва дўстлик шаҳри» деб ном олган азм Тошкентимиз Шарқ дарвозаси сифатида ҳам кенг танилган. Гўзал шаҳримиз чет эллик азиз меҳмонларни кунда-кунаро хушнуд кутиб олади.

Масофа билмас дўстлик ипларини мустаҳкам боғлашда Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар республика жамиятининг роли ва иштироки катта. Жамият жуда кўп мамлакатлар билан ҳамкорлик қилади. Бу алоқаларни ер юзи картасида ифодаланса, дунёнинг турли бурчакларидан серқуёш республикамизга тортилган кўп сонли чизиқчалар ҳосил бўлади.

Жамият ташкил топганига 10 йил бўлди. Шу қисқа вақт мобайнида унинг фаолият доираси кенгайди, «дўстлик ва ўзаро ҳамфикрлик, ишонч ва маданий ҳамкорлик учун» деган шиор кундалик амалий ишига айланиб қолди.

Жамият иш бошлаган дастлабки йили 32 мамлакат билан алоқа боғлар эди. Ҳозирда эса у жаҳоннинг 100 га яқин мамлакатида ўз дўстларига эга.

Серқуёш республикамизнинг бугунги тараққиёти ва ютуқлари билан яқиндан танишиш иштиёқида бўлган чет эллик кишилар жуда кўп. Шу сабаб бўлса керак, жамият номига жойлардан хатлар келиб туради. Уларда диёримизга бағишланган турли материалларни, фотосуратларни юбориш илтимос қилинади, ўзбек мутахассисларининг келиб, лекция ва суҳбатлар уюштиришлари сўралади.

Чет эллик дўстлар илтимоси ерда қолмайди. Жамият томонидан нашр этилаётган «Бугунги Совет Ўзбекистони» журналида бу хил саволларга жавоблар ёритилади. Ҳозир бу журналга 98 мамлакатда обуна бўлинган.

Жамият томонидан белгиланаётган тадбирлар тематикаси ранг-баранг. Жойларда серқуёш диёримиз ҳафталикларини ўтказиш одат тусига кириб қолди. Нигерия ва Сурияда ўтказилган бундай ҳафталик чинакам дўстлик байрамига айланди. Непалда ўзбек фильмлари кинофестивали зўр муваффақият билан ўтди. Лос-Анжелосга борган ўзбек халқи вакиллари билан ҳаяжонли учрашувда чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятининг раиси Х. Шукурова ўзбек халқи ҳаёти ҳақида гапирди, эсдалик совғалари тақдим этди...

Жамият ишида республикамизнинг донгдор кишилари, давлат арбоблари фаол қатнашиб келаётирлар. Бу ўринда Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия, таниқли олима Сабоҳат Азимжонова, машҳур механизатор Турсуной Охунова, Ўзбекистон ССР халқ артисти Бернора Қориева ва бошқалар жонбозлик кўрсатмоқдалар.

«Ёшлик сайёраси» клуби чинакам интернационал дўстлик ўчоғига айланган. Жамият ҳузурида ишлаб турган бу клуб қатор ибратли тадбирларнинг ташаббускори бўлди. Бир қарасангиз, клуб Тошкентда ўқиётган чет эллик ёшлар билан дўстлик учрашувини ўтказаётган, бир қарасангиз, «Дўстлик бали»ни бошқараётган бўлади. Бирон ҳафта йўқки, бу ерда қандайдир тадбир ўтказилмаса!

Клуб атрофига 600 га яқин йигит-қиз уюшган. Булар Осиё, Африка, Латин Америкаси ва Европадаги 28 та мамлакатлардан Ўзбекистонга келиб ўқиётган ёшлар вакилларидир.

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар республика жамияти амалга ошираётган айрим ишлар устида тўхталдик. Унинг фаолияти тағин ҳам жўшқин, тағин ҳам мазмунли бўлаверади. Дўстлар меҳри ана шунга даъват этади.

А. АЛИЕВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

Социалистик мамлакатларнинг экономикаси тез суръатлар билан ривожланмоқда. Ҳар бир кун янги-янги муваффақиятлар келтирмоқда. ТАСС мухбирлари шуларнинг баъзилари ҳақида ҳикоя қилади.

БЕРЛИН. 1969 йилда ГДРда саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1963 йилдагига нисбатан 1,5 баравар кўпайди. Яқинда Берлинда эълон қилинган янги статистика йилномасида шу ҳақда хабар берилади. Унда келтирилган маълумотлар республика меҳнаткашлари халқ хўжалигини ривожлантиришда эришган катта-катта муваффақиятлардан далолат беради. Бутун ГДРнинг миллий даромади 5 процент кўпайди. ГДРнинг бутун экономикаси тараққиётини таъминловчи электротехника ва станоксозлик, электрон саноати ва химия саноати айниқса тез суръатлар билан ривожланди.

ПРАГА. Ждановдаги «Азовсталь» заводи учун «Кварто—3600» катта пўлат тахта прокат стани тайёрланишини К. Готвальд номли Витковици металлургия комбинатидагилар «асримизнинг катта буюртмаси» деб атадилар. У ҳар йили қалинлиги 5 миллиметрдан 50 миллиметргача борадиган 1 миллион 700 мингтагача пўлат тахта прокат қилиб чиқара олади. Печь ва крансиз ҳисоблаганда станнинг умумий вазни 54 минг тонна келади.

Стан технология машина-ускуналарининг учдан бир қисмидан кўпи СССРга ортиб жўнатилди. Энди ҳар бири 285 тоннадан келадиган энг оғир деталларни жўнатиш навбатда турибди. Бу деталларни Остравадан Комарногача кучли машиналар махсус платформада элтади. У ердан баржага туширилган деталлар Дунай дарёси, Қора денгиз ва Азов денгизлари орқали Жданов шаҳрига келтирилади.

ВАРШАВА. Познандаги оғир машинасозлик заводида қурилган 1700 от кучи қувватли янги тепловоз синовдан муваффақиятли ўтди. Қабул комиссияси Польшанинг бу тепловозини юксак баҳолаб, уни кўплаб ишлаб чиқаришга рухсат берди. Тепловоз соатига 120 километргача тезликда юра олади.

БУДАПЕШТ. Сегеда нефть ҳавзасининг ишчилари нефть қазиб чиқазишни суткасига 3 минг тоннагача етказдилар. Янги нефть кон-қудуқларини ишга тушириш, пармалаш машина-ускуналаридан яхшироқ фойдаланиш ва меҳнатни ташкил қилишни такомиллаштириш натижасида шу рекордга эришилди. Сегеда нефть кони Венгриянинг энг ёш конларидандир. Бу ерда суюқ ёқилғи қазиб чиқазила бошлаганига бир неча йил бўлди холос.

СОФИЯ. Болгариядаги давлат «Фармахим» бирлашмаси тайёрлайдиган дориларни экспорт қилиш 1964 йилдагига нисбатан 10 баравар кўпайди. Бирлашма маҳсулоти 60 дан ошиқ мамлакатга, шу жумладан, Совет Иттифоқи, ГДР, Венгрия, Польша, Чехословакия, Италия, Англия, Германия Федератив Республикаси, Швейцарияга чиқазилмоқда. Ҳозирги вақтда «Фармахим» заводларида минг хилдан ошиқ дори-дармон ишлаб чиқарилмоқда.

БУХАРЕСТ. Ҳозирги вақтда Руминияда ҳар ойда салкам 2 миллион тонна кўмир қазиб чиқарилмоқда. Бу мамлакатнинг урушдан олдинги даврда бир йилда қазиб чиқазган ҳамма кўмиридан атиги ярим миллион тонна камдир. Кончилар социалистик қурилиш йилларида вужудга келган анъанага мувофиқ, ҳар йили август ойининг биринчи якшанбасида нишонланадиган шахтёрлар кунини янги-янги катта муваффақиятлар билан кутиб олдилар. Шахтёрлар 7 ой мобайнида пландагидан ташқари салкам 170 минг тонна кўмир қазиб чиқардилар. Пландагидан ташқари анча темир руда, рангли металл рудаси ва бошқа фойдали қазилмалар ҳам қазиб олинди. Лупень шахтёрлари беш йиллик планнинг 1967—1970 йилларга мўлжалланган топшириқларини байрамгача батамом бажариб бўлдилар. (ТАСС).

ГФР ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

БОНН, 11 август. (ТАСС). Германия Федератив Республикаси федерал канцлери В. Брандт раислигида бугун бўлиб ўтган мажлисда ҳукумат Германия Федератив Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги шартномани имзолаш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу ерда эълон қилинишича, ГФР томонидан шартномани канцлер В. Брандт ва Ташқи ишлар министри В. Шеель имзолайдилар.

БОЛИВИЯ ҲУКУМАТИДА ЎЗГАРИШ

ЛА-ПАС, 11 август. (ТАСС). Олти кунлик танглиқдан сўнг Боливиянинг янги ҳукумати тузиб бўлинди. Ахборот министри Альберто Байлейдан ташқари министрлар кабинетининг ҳамма аъзолари ўз лавозимларида қолдилар. Карлос Карраско Сото Ахборот министри қилиб сайланди.

Бундан бир неча кун илгари ҳукумат мамлакат президенти Овандо Кандиатга истеъфо бериш тўғрисидаги илтимосномасини топширган эди. Министрлар ўзларининг бу ҳаракатларини оқлаш учун президентга министрлар кабинетини қайта тузишда тўла эркинлик берилишини важ қилиб кўрсатмоқдалар.

Илгари эълон қилингаnидек, министрлар кабинетини қайта тузишдан кўзда тутилган асосий мақсад давлат тўнтариши қилишга ундовчи шахслардан қутилишдир.

ЮКСАК БАҲО БЕРИЛДИ

ҚОБУЛ, 11 август. (ТАСС) Афғонистон парламенти юқори палатасининг раиси Абдул Ходи Довий бошчилик қилаётган ана шу палата депутатларининг бир группаси Совет Иттифоқининг техникавий ёрдамида қурилаётган бир қанча саноат объектларини бориб кўрдилар.

Сенаторлар мозори Шариф шаҳри районида қурилаётган мамлакат химия саноати тўнғич химиявий ўғитлар ишлаб чиқарувчи заводнинг қурилиш майдончасини бориб кўрдилар, шунингдек Хўжа-Гугердак деган жойдаги газ конига ҳам бордилар.

«Ислох» газетасининг ёзишича, делегация аъзолари завод қурилишининг боришидан мамнун эканликларини билдирдилар ва афғон ишчилари билан совет мутахассисларининг фидокорона меҳнатига юксак баҳо бердилар.

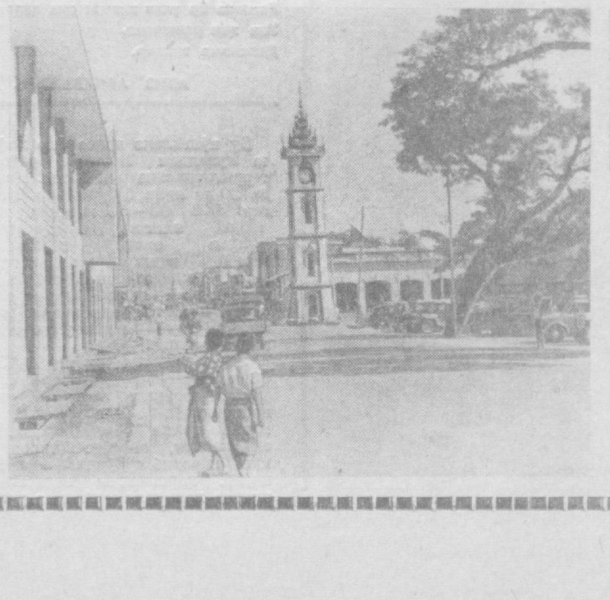

Бирмада ягона «миллионер» ҳисобланган шаҳар Рангун бўлиб, унда 1,7 миллион киши истиқомат қилади. Мамдалай эса аҳоли зичлиги жиҳатидан иккинчи ўринда туради. Бу шаҳар 1885 йилга қадар, яъни Бирма Англия мустамлакаси бўлгунга қадар марказ эди. Суратда: Мамдалай шаҳар кўчаларининг бирида.

Н. НОВИКОВ фотоси.

ТАСС.

ХИЗМАТИ ЭЛГА МАНЗУР

Воҳид ака иш хонасига эндигина кириб ўтирган эди, сотувчи билан харидор йигит ўртасида бўлиб ўтган гап-сўзлар диққатини жалб этди.

— Нонингизнинг суви қочиб қолибди, — дер эди йигит, — юмшоғидан беринг.

— Биродар эрта билан келтирилган нон бу, — деб жавоб берарди сотувчи Обиджон, — бўлмаса, мана бу батондан олақолинг.

— Йўқ, менга юмшоқ оби нон керак

— Ундай бўлса сабр қилинг, янгисини келтириб қолишади.

Йигит ўзича нималарнидир гапириб чиқиб кетаётган эди, Воҳид ака уни тўхтатди. Хонасига таклиф қилди.

Воҳид ака бу йигитнинг отасини яхши танийди: Раҳматжон ака, «Қўштут» маҳалласининг обрўли карияларидан. Бир вақтлари у заводнинг илғор ишчиларидан эди. Ҳозир эса пенсияда.

Воҳид ака йигитча билан суҳбатлашар экан, Улуғ Ватан уруши йилларини эсга олди.

— У маҳалда сен ёш бола эдинг, — деди Воҳид ака, — отанг билан биз жуда қадрдон эдик. Баъзан кечқурунлари чойхонада суҳбатлашиб ўлтирардик.

— Воҳиджон, — дерди ўшанда Раҳматжон ака, — нонга тўядиган вақтлар келармикин? Биз-ку, озми-кўпми ошимизни ошаб, ёшимизни яшадик. Болаларимга қараб туриб, раҳмим келадида. Уруш оти ўчкур қачон тугаркин?

— Кўпи кетиб озиқ қолди, — дерди Воҳид ака Раҳматжон аканинг кўнглини кўтариб, — аскарларимиз чемисни уясига қувиб боришмоқда. Яхши кунлар, албатта, келади.

Йигит ҳозиргина қилган ҳатти-ҳаракатидан қаттиқ хижолат бўлди. Қулоқларигача қизариб кетди.

— Ҳижолат бўлманг ука,— деди Воҳид ака, ўртадаги ноқулай аҳволни ўзи юмшатишга ҳаракат қилиб, — тўғри, ҳозир тўқчилик, маъмурчилик. Мен шунчаки, гапнинг сирасини айтяпман-да. Ўтган кунларни ҳам унутмаслик керак.

Самимий суҳбати ва насиҳати учун йигит Воҳид акага миннатдорчилик билдирди. Мудир уни кузатиб ташқарига чиқди. Бу вақтда магазин ичи харидорлар билан гавжум эди. Улар янгигина келтирилган ширмой, патир нонларни харид қилмоқдалар. Харидорларнинг деярли ҳаммаси Воҳид акага таниш. Магазин мудири уларнинг айримлари билан қўл бериб сўрашса, айримларининг саломига алик олади...

Воҳид ака отасидан жуда эрта ажралди. Тоғаси Камолиддин аканинг қўлида тарбия олди. Ўрта мактабни битиргач, уйининг рўпарасидаги нон магазинни мудири Усмон ака шогирдликка олди. Воҳид ака тиришқоқлиги, серҳаракатлиги, чаққонлиги билан тезда коллектив ҳурматини қозонди.

1942 йилда у «Ташхлебторг»га қарашли 40-магазинга мудир қилиб тайинланди. Мана, 28 йилдирки, Воҳид Каримов бу вазифани шараф билан адо этиб келмоқда. У мудирлик қилаётган нон дўкони асосан «Қўштут», «Иттифоқ» маҳаллалари аҳолисига хизмат қилади. Шу маҳалладаги катта-кичикнинг ҳар бири магазин ходимларининг хизматидан мамнун бўлиб сўзлайди.

— Магазинга қачон кирмайлик, — дейди «Иттифоқ» маҳалласида истиқомат қилувчи Юсуп ота, — хилма-хил нонлар, қанд-қурс муҳайё.

— Сотувчиларнинг ширинсуханлигини айтмайсизми, — дейди Қаюм ота, — устоз таълимини олишган-да!

Дарҳақиқат, магазин сотувчилари коммунист Маҳамадали Алиев, Обиджон Ёқубжонов, Муҳайё Пиримқулова, Жамила Асқаровалар эл ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Воҳид ака Каримов кўплаб уста савдо ходимларини тарбиялаб етиштирди. Ҳозир улар масъулиятли вазифаларда мустақил иш олиб бормоқдалар. Мен ҳам савдо соҳасидаги илк таълимни Воҳид акадан олганман. Харидор билан муомала қилишни у кишидан ўрганганман.

Зикир Қосимов ҳам Воҳид аканинг шогирдларидан бири. У ўрта мактабни битиргач, магазинга оддий сотувчи бўлиб ишга келди. Сиртдан ўқиб, халқ хўжалиги институтини битирди. Ҳозир у «Ташхлебторг»га қарашли магазинлардан бирига мудирлик қилади. Абдумалик Тошмуҳамедов, Олим Ризахўжаев каби магазин мудирлари ҳам Воҳид аканинг тарбияси ва таълимини олишган.

Воҳид ака Каримов совет савдоси аълочиси. Шаҳар ижроия комитети ҳамда юқори ташкилотларнинг фахрий ёрлиқлари билан бир неча бор мукофотланган. Кўплаб раҳматномалар олган. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида юбилей медали билан тақдирланди.

Воҳид ака меҳрибон ота ва тарбиячи ҳамдир. Ўғли Ҳомид қурувчи инженер, қизи Муаттар фармацевтика институтини битирган, ҳозир аптекада ишлайди. Мирхошим Совет Армияси сафида хизмат қилмоқда. Азимжон Фрунзе шаҳридаги сут-гўшт институтида 4-курсда ўқимоқда. Азиз бу йил 10-синфни битирди. Ота изидан бормоқчи. Муаззам ҳам ўрта мактабни муваффақиятли тугатди. Орзуси ҳамшира бўлиш. Кенжатойи Хайитвой еттинчи синфда ўқийди...

Воҳид ака ҳар галгидек бугун ҳам эрта уйғонди. Магазинга келганида сотувчилар ўз хизмат постларида эди, Мудир улар билан ҳол-аҳвол сўрашди. Биргалашиб, янгигина келтирилган нонларни жавонларга тахлаб қўйилишини кўздан кечиришди. Нонларнинг нархи ёзилган этикеткалар жой-жойига илинди.

— Энди эшикни очаверинглар, харидорлар кутиб қолмасин дейди Воҳид ака.

Тез орада магазин ичи харидорлар билан гавжум бўлиб кетди.

М. МИРЗАЕВ.
Тошкент Чилонзор райпишчеторги ходими.

Суратда: магазин директори (ўнгда) Воҳид ака Каримов, сотувчилардан Муҳайё Пиримқулова, Обид Ёқубжонов, магазин директорининг ўринбосари Маҳамадали Алиев ўртоқлар янгигина келтирилган ширмой нонларни кўздан кечирмоқдалар.

Н. ТЎРАЕВ фотоси.

ХУШ ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ОТАЛИҚ ЁРДАМИ

«Қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди» дейди халқимиз. Тошкент трактор-йиғув заводи коллективи республикамиздаги қатор колхоз ва совхозларни қишлоқ хўжалик техникаси билан муттасил таъминлаб келмоқда. Корхона фақат ярим йил ичида дала меҳнаткашларига пландан ташқари 500 дан ортиқ трактор етказиб берди. Завод Сирдарё областидаги «Красная заря» совхозини оталиққа олган Яқинда совхозга талайгина запас қисмлар жўнатилди. Бугун-эрта қишлоқ хўжалик техникасига запас қисмлар ишлаб чиқарадиган станок юбориш ҳам мўлжалланмоқда.

Баланд иморатлар қурувчи 11-трест коллективи эса Бўка районидаги «Бўка» совхозини оталиққа олган. Бинокорлар бу йил совхоз территориясида 9 та дала шийпони қуриб беришди, тежалган материаллар ҳисобига шифер, тунука, ҳар хил водопровод трубалари жўнатишди.

«Ўзбексельмаш» заводининг коллективи эса ўз оталиғидаги Юқори Чирчиқ районидаги колхоз-совхозларни қишлоқ хўжалик машиналари ва эҳтиёт қисмлар билан ўз вақтида таъминлаб турибди.

ЯНГИ БИНОЛАР

ПОЙТАХТИМИЗ гўзаллашиб бормоқда. Куни кеча Пролетар кўчасида 80 квартирали турар-жой биноси фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари Чилонзорнинг «Халқлар дўстлиги» кўчасидаги тўққиз қаватли бинода ҳам ҳовли тўйлари бўлиб ўтмоқда. Уни 6-трестга қарашли 27-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари қўлдан чиқаришди. Бино Франциянинг «Камю» фирмаси лойиҳаси асосида қурилган бўлиб, Ўрта Осиёда ягонадир. Шунингдек, Чилонзор районида 1200 ўқувчига мўлжалланган мактаб ҳамда 240 ўринли болалар комбинати яқин кунлар ичида кичкинтойларга туҳфа этилади.

КИНОФЕСТИВАЛГА ТАЙЁРГАРЛИК

Мамлакатлараро маданият ва санъат анжуманлари ва кўрикларини ўтказиш анъанага айланиб бормоқда. Бундан икки йил муқаддам Тошкентда ўтказилган Осиё ва Африка ёзувчилари симпозиуми, Осиё ва Африка мамлакатлари кинофестивали шулар жумласидандир.

Шу кунларда республикамиз пойтахти Тошкентда яна бир байрамга қизғин тараддуд кўрилмоқда. 15-сентябрда бу ерда Осиё ва Африка мамлакатларининг навбатдаги кинофестивали бошланади. Фестивалга аввалги сафардагидан ҳам кўп мамлакатлардан вакиллар келишади. Чет эл мамлакатлари билан бир қаторда РСФСР, Закавказье, Ўрта Осиё, Қозоғистон республикалари киносанъаткорлари ҳам ўзларининг кейинги йилларда яратган энг яхши кино асарлари билан қатнашадилар. Фестивалга «Арманфильм» коллективи «Ака-ука Сароянлар», «Бир томчи асал», «Биз ва бизнинг тоғлар», «Анор гули» ва «Шох Чах-чах» каби бадиий фильмларини, «Озарфильм» коллективи «Севиль», Қирғизфильм» коллективи тўрт қисмдан иборат «Мерос», «Тожикфильм» коллективи «Эски масчид ёнидаги учрашув», «Туркманфильм» коллективи «Қорақум-дарё» ҳужжатли фильми ва «Борт ортидаги одам» бадиий фильмларини тақдим этишган.

Кинофестивалнинг яна бир фазилати шундаки, у халқлар дўстлигини мустаҳкамлаб, улар маданияти ва санъати билан яқиндан танишга ёрдам беради. Шу билан бирга санъаткорларнинг киноасарлари кўрикда кенг муҳокама қилинади, жамоатчилик томонидан баҳоланади.

Э. МУҲАМЕДОВ.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 18.30 — **«Ахборот» информацион программаси.** 18.45 — **Ўсмирлар учун. «Палаткали шаҳарчада».** 19.25 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 19.30 — **Ё. Мирзо. Н. Халилов. «БАХТ ТЎЙИ»** (Муқимий номидаги Ўзбек Давлат музикали театри спектакли олиб кўрсатилади). Танаффус вақтида «Ахборот» информацион программаси. 21.30 — КПСС XXIV съезди олдидан. **«Ватанпарварлик ташаббуси кенг қулоч ёйсин».** 21.50 — **Янгиликлар.** 22.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

22.00 — **«Мен сизни севардим»** (Бадиий фильм. Ўзбек тилида).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.00 — **Ингемаш-70.** 20.20 — **Фильм-концерт.** 20.45 — **«Шаҳар чироқлари ёқилди»** (Бадиий фильм) 22.15 — **«Ҳайвонлар карнавали»** (Фильм-концерт).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13/VIII да **Трубадур,** 14/VIII да **Ҳамза,** 15/VIII да **Рус кишилари** (премьера).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/VIII да **Олтин девор,** 14/VIII да **Бой ила хизматчи,** 15/VIII да **Ўғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/VIII да **Кумуш тўй,** 15/VIII да **Менинг жаннатим** (қишки бинода), 16/VIII да **Елғончи даркор.**

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Гул ва тош — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», НАВОИЙ номли, «МОСКВА», ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Квартира — ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Жиноятчор дунё профессори — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Саройдаги тўй — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.45 ва 10.40 минутда бошланади).

Гул ва тош — «ФЕСТИВАЛЬ».

Баҳор сувлари — «ХИВА».

Жиноятчор дунё профессори — «РАКЕТА».

Саройдаги тўй — «ТЕЛЬМАН номли.

СПОРТ ХАБАРЛАРИ

Одессада ўқ отиш спорти бўйича мамлакат биринчилиги тугади. Энг кучли мерганлар иштирок этган мусобақада тошкентлик спортчи аёл Воличенко дуруст натижага эришди. Кичик калибрли тўппонча билан 50 метр масофадан туриб ўқ отишда у учинчи ўринни олди ва чемпионатнинг бронза медали билан тақдирланди.

ШАХМАТ. Аргентина пойтахтида давом этаётган халқаро шахмат турнирида америкалик гроссмейстер Роберт Фишер мусобақалар тугамасданоқ чемпион унвонига сазовар бўлди. Фишер 14 имкониятдан 13 очко тўплади.

Украинанинг ёш чемпиони Владимир Тукмаков ҳам муваффақиятли қатнашмоқда. 14 партиядан 9,5 очко тўплаган шахматчи халқаро спорт мастери нормативини бажариб, ҳозирча иккинчи ўринда бормоқда. Собиқ жаҳон чемпиони В. Смислов эса 7,5 очко билан 7-ўринни эгаллаб турибди.

ФУТБОЛ. Олий лиганинг иккинчи группасида қатнашаётган республикамиз командалари навбатдаги учрашувларни ўтказишди. Тошкент областининг «Политотдел» командаси Красноярск шаҳрида «Автомобилист» футболчилари билан учрашди. Учрашувда ҳисоб очилмади, 0:0 «Строитель» (Уфа) ва «Трактор» (Тошкент) мусобақаси ҳам дарвозаларнинг даҳлсиз қолиши билан тугади. Фарғоналиклар Омскнинг «Иртиш» командасига 0:1 хисобида ютқазиб қўйдилар.

* * *

Бир неча учрашувдан бери мағлубият нима эканини билмай келаётган Олмаотанинг «Қайрат» командаси 24 турда Қозон шаҳрида маҳаллий «Рубин» коллективига 1:2 ҳисобида ютқазиб биринчи ўринни «Молдова» устидан ғалаба қозонган Львов футболчиларига бўшатиб берди.

ОЛМАЗОРДА

Колхоз боғида ғарқ пишиқчилик. Ҳосилдан шохлари ерга тегай-тегай деб турган олмазорга қараб кўзингиз қамашади. Пишиб етилган хил-хил олмаларни чаққон теримчи қизлар яшикларга жойлашмоқда. Иккинчи томонда эса узилган олмалар сараланиб, қабул пунктларига жўнатилаяпти, Соҳибкорлар ҳаракати, ғайрати билан ҳар куни ўнлаб тонна олма шаҳарликлар дастурхонига тортиқ қилинмоқда.

Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхозда ҳам олмадан мўл ҳосил етиштирилди. Ҳозир колхоз соҳибкорлари пишиб етилган ҳосилни пешма-пеш йиғиштириб олмоқдалар. Бу йил меҳнаткашларга 115 тонна ўрнига 200 тонна олма етказиб беришга қарор қилган соҳибкорлар кун сайин ҳосил йиғим-теримини қизитмоқдалар. Суратда: колхознинг илғорларидан бири бўлган Бувихон Арслонбекова олмазорда.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

ЕР

Қўлимда бир дона атр гул тутиб,
Турибман,
Тутганим гул эмас гўё,
Турибман ўзимни тамом унутиб;
Шу кичик гул бўлиб каттакон
дунё,
Дунё сирларидан бермоқда хабар.
Тутганим гул эмас,
Ўз юрагимни
Кўтариб турибман,
Бўлиб маҳлиё.
Шу азиз тупроқда ўсган ушбу гул
Тупроққа ўхшамас,
Ўхшамас асло.
Тупроққа ўхшамас май каби
гулгун,
О, она тупроғим —
Ҳикматул ҳикмат!
Гулингни қанчалик тўйиб ҳидласам,
Шунчалик ортади сенга севгим
ҳам,
Гулинга қанчалик зор бўлганим
дам
Ортгандай дилимда сенга садоқат.
О, она тупроғим,
Гулинг нақ офтоб,
Ҳидласам эрийман мисоли симоб.
Меҳр-ла силайман япроқларини.
Унутиб қўяман сен кўкартирган
Жамики тикону
янтоқларингни.
Зотан тиконларинг шўх,
нодон чоғим
Кўп марта санчилган товонларимга,
Эҳтимол қаттиқроқ теккан сёгим;
Она ер
Ранжиркан товонларимдан,
Тиконинг ботириб,
Бергансан танбеҳ.
У кунлар ёдимга келиб дамо-дам,
Онамнинг сўзларин эслайман
дарҳол
Онам дер:
«— Сен Ернинг ўғлисан,
болам,
Ҳамиша Ер учун хизмат қил ҳалол.
Уни ҳеч ранжитма,
Депсинма зинҳор.

АЗИЗ АБДУРАЗЗОҚ.

Гўштнинг нархи ошармиш... Қанд қиммат бўлармиш. Ҳой, нонни кўпроқ ғамла...

Миш-миш қурбони бўлганлар қоплаб қанд олишди, очкўзлик билан гўшт тузлашга киришилди. Подвалига, чердагига ун босишга тушишди. Биринчи август келди. Кўзлари ола-кула газеталарни варақлашди, қулоқлари динг, радио тинглашди. Ҳаммаёқ жимжит.

Миш-мишларга учганлар сочларини юлиб қолишди. Магазинларга, дўконларга қоплаб ун туширилмоқда, хилма-хил нонлар тахлаб қўйилибди, турли-туман ширинликлар пештахталарни тўлдириб турибди. Ҳаммасининг нархи ўз жойида. Истаганча харид қилиш мумкин.

Иғво миш-миш уруғини тарқатувчи кишиларнинг тилини тийиб қўйиш керак. Уларнинг узун-қулоқ гапларига учиб ваҳима туғдираётган, бир гапни ўнга бўлиб кўпайтираётган одамларга ўпкангизни босинг, деб айтиб қўйиш жуда ўринли бўларди.

(Редакцияга келган хатлардан).

Миш-мишларга ишониб ғамлаб олди... **Пушаймонла катта чуқур кавлаб қолди...** **Пешанага шартта уриб ўйга толди...**

А. Холиқов чизган расмлар.

УЧРАШУВ

Тўйни бошқарувчи келин-куёвларни муборакбод қилиш учун навбатни каштачи Ўғилой Машариповага берди.

Даврага ўрта яшар, истараси иссиққина жувон тушиб, «Соғиндим», «Бора билмадим» қўшиқларини зўр маҳорат билан ижро этди. Ёнимда ўтирган Улуғ Ватан уруши қатнашчиси С. Мақсудов куйловчига ром бўлиб қолди.

Маълум бўлишича, уруш йиллари Москва остоналарида, Украина фронтида жангчилар учун берилган концертларда Ўғилой ҳам иштирок этган экан.

Ўғилой Машарипова Муҳитдин Қориёқубов номли филармонияда лапарчи бўлиб ишларди ўша пайтларда. 1941 йилда Ўзбекистон халқ артисти Гавҳар Раҳимова бошчилигида концерт бригадаси ташкил этилди. Бригадада созандалардан Фахриддин Содиқов, Сайфи Йўлдошев, Мамадазиз Ниёзов, Мураббий Қосимов, лапарчи ўйинчи қизлардан эса Раима Ҳакимова, Коммуна Исмоилова, Ййра Абдуллаева, Лиза Петросова каби ўнлаб санъаткорлар бор эди. Санъаткорлар ҳозиргина ўлим билан юзма-юз учрашган, ҳориб чарчаган жангчилар учун мардликка, ватанпарварликка чақирувчи қўшиқлар куйлаб, берардилар.

Ўғилой ҳам 1941 йилдан 1945 йилгача Москвадан то Берлингача бўлган жанг йўлларини босиб ўтди. «Салом онажон», «Қизил аскар қўшиғи», «От ўйнатгин ўғлим», «Жангчи ўғлим», «Ватан ишқи» каби ўзбек, «Казаки», «Жугуна» каби украин ва белорус халқ қўшиқларини куйлади.

Мана, қўшиқларнинг бирида куйланган мисралар:

Ватан учун жангга кирдим
мен ёш қаҳрамон,
Зафар қучдим, ҳеч бермадим
ёвларга омон.
Армиямнинг қудратига лол
бўлди жаҳон.
Қизил аскар фарзандингдан
салом, онажон!

Ҳа, бундай жанговар қўшиқлар Ўғилой Машарипова репертуарида кўп эди. Улуғ ғалабагача Ўғилой ўз дугоналари билан жангоҳларда берилган 200 дан ортиқ концерт программаларида қатнашди. Уруш тугагач, у дастлаб филармонияда солист бўлиб, 1958 йилдан бери эса Тошкент бадиий каштачилик фабрикасида бадиий ҳаваскорлик тўгараги раҳбари ва чевар бўлиб ишлаб келмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

ХОДИСА ҲОВЛИҚИШ ОҚИБАТИ

Бу кўнгилсиз воқеа бир ҳафта муқаддам Янгийўл район территориясида рўй берди. Ичида 30 га яқин йўловчилар бўлган БХВ 93—55 номерли автобус янги асфальт йўлдан елдек пойтахт томон юриб келарди. Автобус ҳайдовчиси Ҳолиқ Жумаев кўзга илғар-илғамас олдинда кетаётган навбатдаги машинани қувиб ўтиш учун тезликни оширди.

36-километрда автобус ГАЗ-63 машинасига етиб, уни қувиб ўтишга киришди. Аммо Жумаев кечиккан эди. Бундай тезликда рулни бошқариш осон эмаслигини, автобус йўлни иккига ажратиб турувчи полосани кесиб, қаршисидан келаётган иккита прицепли машинага урилиб кетиши ҳамда қайта чап йўлга ўтиб, ТШВ 55—17 номерли ГАЗ-63 машинасини итқитиб юборишини, шунингдек, ўнлаб йўловчилар каби ўзи ҳам, оғир шикастланишини билганида бундай қилмасмиди?!

Хўш, шошқалоқлик, ортиқча ҳовлиқиш, йўл ҳавфсизлиги қоидасига риоя қилмаслик бундан бошқа қандай оқибатга олиб келиши мумкин, аҳир!

Бошқа мисол. СИВ 08—13 номерли, ММЗ-555 маркали машина шофери Борис Шукин ҳам ҳовлиқмаликда Ҳолиқдан қолишмасди. У ҳам 29-километрда тезликни пасайтирмай Усмон Юсупов комбинати яқинидаги кўприкдан ўтиб, олдиндаги машинадан ўзиб кетишга уринган эди. Оқибатда бошқа йўлдан осойишта келаётган, 2-авторемонт заводига қарашли ТНВ 37—32 машинаси билан тўқнашиб, уч кишининг ҳаётига завол бўлди.

Албатта, Жумаев ҳам, Шукин ҳам ўз қилмишлари учун қонун олдида жавоб берадилар. Лекин, бундай ҳовлиқма шоферларга икки оғиз гапимиз шуки, шошқалоқлик бир кун эмас-бир кун панд бериб қўяди. Буни унутмаслигимиз керак.

Я. САЛИМОВ.

Тошкент экскаватор заводи ҳузуридаги

86-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1970-71 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўқувчилар

қабул қилади

металл бўйича токарлар (ўқиш муддати 1-2 йил, 15—16 ёшлилар қабул қилинади), **электр пайвандчилар, қолипчи, кранчилар** (ўқиш муддати бир йил, 17 ёшлилар қабул қилинади).

7-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқувчилар бепул ётоқхона, кунига уч маҳал овқат, кийимбош билан таъминланадилар.

Кирувчилар: туғилганлиги ва маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, паспорт, турар жойидан ва ота-онасининг иш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3×4 см.), таржимаи ҳоли, характеристикани топширишлари лозим.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент-52, Огородний кўчаси, 15-уй.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги ва Республика санитария-эпидемиология станцияси коллективлари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач Р. С. Сайдалиевга онаси

Бувиҳажар

САЙДАЛИЕВАНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.